

Taxa postala
piatitá in nra
No. 24476 922

10. Telefon:
Havonta 110,
évre 600,
töldre: Hav
félre 12,
Hirdetések
„Uj KELET“
banat
ja. Cikk
korras meg-

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Redac-
tor responsible-Felleg szerkesztő:
Jámor Ferenc. Administrator dele-
gat si girant responsible-Felleg
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-Tulajdonos: Fraternitas S. A.
E. de Editura. Registrat public.
Anunilor periodice No. 43. Dos. 889-
1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Vasárnap, július 3.
1938-5698. Tamuz 4.
XXI. évf., 146. szám.

Ribbentropp kisasszony és a zsidó orvos

Német nemzeti szocialista körökben nem szokás a szegénység. A náci sohasem szokták szegényleni magukat. Hirtelen leszoktatta őket minden szeméremről.

De ugy látszik, vannak esetek, amikor náci körökben is felülkerekedik a szegénység. Például, ha zsidó orvos szolgálatát kell igénybe vennie valamely náci elöljárónak.

Ribbentropp kisasszony irult-pirult, amikor belépett az amszterdami zsidó orvos rendelőjébe és lesütött szemmel azt mondta, hogy őt Schmidtnek hívják.

Mért mondta ezt?

Lehet, hogy szegyezte magát. Lehet, hogy félt. Félt a zsidó orvostól. Akiben jobban bízott, mint a hazai árja professzorokban. Félt, mert miután erre a zsidó orvosra bízta az életét, ennek a zsidó orvosnak a testvéreire a szenvedések és kínok poidát zudította a náciuralom.

Ha ezt egy közönséges állami tisztviselő, vagy alantas nácihivatalnok teszi meg, elveszti kenyérét. Vagy talán koncentrációs táborba kerül. Pedig a Harmadik Birodalomban nem ritka jelenség, hogy fajvédő árjak nagy titokban zsidó orvost hívnak, ha baj van a háznál. Helyesebben: hívnának. Ha nem félnek. Nem a zsidó orvostól, hanem a magasabb nácihatóságoktól.

De ami a kishivatalnokoknak kenyér- és szabadságvesztés mellett tilos — az meg van engedve Ribbentropp kisasszonynak. Neki szabad. Csak azt kell mondania, hogy Schmidtnek hívják. Egy kis hazugság — és minden rendben van.

Sok ilyen kis hazugság húzódik meg a nagy hazugságok mellett, amikre a náci rezsim épül.

A hatvanéves Móricz Zsigmond

A legnagyobb élő magyar író: Móricz Zsigmond hatvanéves születésnapját ünnepli és ünneplik vele mindazok, akik regényeinek, novelláinak gazár napjútésében immár három évtizede gyönyörködnek.

A mi ünneplésünk elsősorban ama kivételes jellemű férfi felé szól, akinek három évtized alatt Móricz Zsigmondot megismertük.

Öszinte barátja volt a zsidó népek a napjútés éveiben, amikor a magyar globuszon még nem fagytak meg egy szebb, igazságosabb jövőd reményvirágai és a zsidóság öszinte, tántorítatlan barátjának bizonyult most, a magyarországi zsidóság szorongattatásainak napjaiban.

Elén járt annak a nem nagy, de a legnemesebb elítelt tartozó magyar intellektuális gárdának, mely a színmagyarok nevében emelte fel szavát a zsidóság jogfosztása ellen, amelyet szomorú szükségességgel éppen azoknak demagógiája kényszerített ki, akiknek Magyarországgal való kapcsolata nem túlságosan régi.

Móricz Zsigmondot sem a terror, sem az égetések zuhataga nem tudta eltántorítani attól, hogy lelkiismeretére hallgasson, hogy felemelje szavát a zsidóság lealacsonyítása ellen.

De más vonatkozásban is egész embernek bizonyult Móricz Zsigmond. Ő volt az első, aki a nagytehetségű magyar-zsidó írókat arra figyelmeztette, hogy rossz utakon járnak akkor, mikor témáikat kizárólag a nem-zsidó életből merítik, ahelyett, hogy a zsidóság belső és külső életének művészi ábrázolásával gazdagítanák a magyar nyelvű irodalmat.

Móricz Zsigmond tehát bátor embernek bizonyult nemcsak saját népe demagógiái, szüktagy reakciónáriusával szemben, de zsidó barátjaival szemben is, akiknek tévelygéseire rámutatott és kijelölte számukra a követendő utat.

Móricz Zsigmond állásfoglalása a zsidóság mellett nem volt egészen váratlan és főleg nem volt következtelen.

Amióta a modern magyar irodalom egén irásaival feltündökölt, mindig annak az izzó, színes realizmusnak volt szinte egyedülálló képviselője, mely nem óhajtott a cifra külsőségekkel elkendőzni a magyar élet, főleg pedig a magyar földnélküli Jánosok életének siralmas és megdöbbentő valóságait.

Móricz Zsigmond sohasem politizált, de

Idegennek minősítik azokat, akik a revízió során elvesztik állampolgárságukat

Az állampolgársági listákból kitörölt zsidókat törlik a katonai lajstromokból, idegenellenőrzés alá kerülnek és tartózkodási engedélyért kell folyamodjanak

Nem kobozzák el a vagyonát azoknak, akik külföldön végzett propaganda miatt veszítették el állampolgársági jogukat

Bucuresti, július 2. Mióta az állampolgárságról szóló rendelet törvény megjelent az érdekelte zsidó lakosság körében állandóan felmerült az a kérdés, mi fog történni azokkal, akiket a revízió során törölnék az állampolgársági listákból. Ez a kérdés nemcsak azért volt aktuális, mert sem a rendelet törvény, sem annak végrehajtási utasítása nem tartalmaztak erre vonatkozólag rendelkezést, hanem azért is, mert már a rendelet törvény megjelenése után nyilvánvaló volt, hogy elenyészően kevés lesz a száma azoknak, akik azért veszítik majd el állampolgárságukat, mert azt család uton szereztek volna meg, de tizezrekre fog majd rugni azoknak a száma, akiket ugyan mindenképpen megillet az állampolgársági jog, de a törvény szigorú paragrafusai, a rövid határidő, vagy az iratok beszerzésének nehézsége miatt fogják elrendelni törölésüket.

Amikor az egyes járásbíróóságok különböző formai okok miatt tömegesen rendelték el a revízió alá kerülő zsidó polgárok törölését, újra felmerült a kérdés: mi fog történni azokkal, akiket töröltek a listákból? Különböző kombinációk merültek fel erre vonatkozólag, de senkisé megdöntött arra, hogy idegennek fognak minősíteni, olyan családokat, akik generációk óta Romániában laknak, akiknek semmilyen más állammal semmiféle kapcsolataik sohasem voltak, de akik valamilyen formai okból nem tudták megfelelni a revízió nehéz feltételeinek. Mint most kiderült a belügyminisztérium idegeneknek minősíti a revízió során törölt zsidókat és idegen ellenőrzés hatálya alá helyezi őket. A zsidóság vezetői minden bizonnal intervenálni fognak ebben az igen nagy horderejű kérdésben.

A belügyminiszter átírta a revízió során törölt állampolgárokról

A belügyminiszter az ország összes rendőrhatalóságainak átíratot küldött, melyben a következőket közli:

„A 169-es számú január 21-én kelt állampolgársági revíziós rendelet törvény és a vonatkozó végrehajtási utasítás szerint a bírói hatóságok a revízió alapján hozott törölési határozatait és végzéseit a végrehajtás érdekében közölni kell a primárokkal, valamint a belügyminisztériummal. Hasonlóképpen az 1924 évi állampolgársági törvény 56-ik paragrafusa alapján ugyancsak a primároknak hárul a kötelezettség, hogy végrehajtsák azokat az illegális beírások esetében hozott döntéseket, amelyek nem esnek a fentemlített rendelet törvény hatálya alá.

Azok, akik elvesztik állampolgárságukat idegennek tekintendők és töröltetnek a hadsereg lajstromaiból is. A primárok listát állítanak fel a töröltekről és a városokban a rendőrséggel, falvakban a csendőrséggel közlik a névsort, hogy az idegenellenőrzésbe felvegyék őket. Ezek a személyek az idegenellenőrzési törvény alapján kapnak majd tartózkodási engedélyt.

Két kategóriába osztják az állampolgári joguktól megfosztottakat

Bucuresti, július 2. Dinu Simionescu elnök elnökletével az igazságügyminisztériumban több ülést tartott az a bizottság, amely a revízió során állampolgárságukat

vesztett egyének helyzetével foglalkozik. Ezeket a személyeket két kategóriába osztják, aszerint, hogy 1. az egyesülés idején már a régi Romániában vagy a csatolt területeken tartózkodnak, 2. később telepedtek le az országban. Mindkét kategóriát „idegeneknek“ tekintik és az idegenellenőrzési törvény rendelkezéseit alkalmazazzák velük szemben, de az első csoportban eső személyeknél enyhébben, míg a második csoportban lévőknel szigorúban. A tanácskozásokat a jövő héten folytatják és akkor részletesen kidolgozzák a bizottság működésének gyakorlati irányelveit is.

Mi történik a külföldi agitáció miatt törölt állampolgárok vagyonával?

Bucuresti, július 2. Ami a külföldi agitáció miatt törölt állampolgárok vagyonát illeti, a bucaresti lapok rámutatnak arra, hogy az állampolgárság elvesztéséről szóló új törvény egyik szakasza felveti a vagyonelkobzás lehetőségét. Elparagrafus szerint azonban ez az intézkedés csak akkor nyul ehhez az eszközhöz, ha szükségesnek tartja. Ami a vagyonelkobzást illeti, az igazságügyminisztérium leszögezi, hogy az új alkotmány 66-ik pontja alapján a vagyonelkobzást, mint büntetést csak hazaárulás és közpénzsikkasztás esetében lehet kimondani.

ezt a szenális író nem ragadhatta magával a faji demagógia árja, ennek a férfinek alakja székelyszilárdan emelkedik fel a magasba a körötte zúgó áradatból.

Most, hogy hatvanéves lett, nemcsak a magyarországi szellemi élt szeretete árad feléje, de a zsidóság is, melyért becsületesen kiállott.

VILÁG TUKER

A cseh akadály

A Lumea Romaneasca francia hírforrásra hivatkozva, egyre több hírt közöl arról, hogy Németország készül valamire, de hogy mire, azt pontosan nem tudja senki.

A csehszlovák eseményekben nem tudott kifejlődni odáig a német terjeszkedési vágy, ahogy azt Berlinben elképzelték. Félket tett az is a német katonai terjeszkedés elé: belátták, hogy Németország nem tud hosszú háborút viselni. Két hét volt az az idő, amelyet a német vezérkar a cseh kérdés „felszámolására“ engedélyezett. Elkészítették a terveket és sehogyan sem tudta egyik tábornok sem vállalni a felelősséget Hitler előtt, hogy két hét alatt Prágát elfoglalja. Németország mai felszerelésével, főként élelmiszer készletével hosszabb háborút nem bír el. A világlapok cikkei szerint — a katonai szakértők írták ezeket, — az angol, francia és amerikai erélyes fellépésnél sokkal súlyosabban esett a labba a német vezérkar szava, amikor kijelentették: két hét alatt Prágát nem lehet elfoglalni.

Ilyen határidőhöz kötötték a németek az 1914-es háborúban Párizs elfoglalását. Hat hét alatt akarták elfoglalni Párizst és hogy ez nem sikerült, a német katonai szakértők szerint ezért vesztette el Németország a háborút. Sok minden megváltoztatott Németországban, de a katonai szakértők tanulságainak levonása ugylát-szik fontosabb mindennél.

A világháború kitérése előtt már évekkel kész volt a német terv, amelyet a legfelsőbb katonai iroda megbízásából és az összes tábornokokkal folytatott megbeszélések alapján Schlieffen tábornok készítet el. A terv lényege a következő volt:

Hat hét alatt le kell győzni Párizst és a francia hadsereget, még mielőtt a lomha orosz gépezet megindulhatna. Hat hét alatt be sem fejeződhet az orosz mozgósítás, — így képzelték el Berlinben — és ha hat hét alatt Párizs elesett, vége van Franciaországnak. Németország viszont minden erejét Oroszország leigázására fordíthatja aztán.

A német alapossággal elkészített tervek, amelyekben mindenre tekintettel voltak, még is valahol valamit elvették, kudarcot vallottak. Nem hogy hat hét alatt nem végeztek Franciaországgal, hanem több, mint négy év kellett ahhoz, hogy Németország belássa: a háború elvesztett és nem jelent haditerveket ugy elkészíteni, hogy mindvégig arra számítsanak: a másik félnek semmi sem sikerül.

A Schlieffen-féle terv abból indult ki, hogy Párizs közelebb van, mint Moszkva, ezért kell Párizst elfoglalni. Azonkívül sokkal nagyobb a morális hatás is, ha Párizsba vonulnak be a német csapatok, mintha Moszkvát foglalják el.

A német mozgósítást, mint ismeretes, nem egészen 96 óra alatt hajtották végre és már ugy nézett ki, hogy a Schlieffen-féle terveknek sikerülni kell. A német csapatok borzalmas erővel törtek rá Belgiumra és Franciaországra. A francia mozgósítást ha nem is hajtották végre abban a tempóban, ahogy a francia vezérkar elképzelte, de még is sokkal hamarabb dobtak harcba ezredeket, még pedig sikeresen — a Marnei csata, — mint ahogy azt a Schlieffen-féle terv elkészítői képzelték. A német előretörés megállt és nem hat hétig, hanem 220 héti tartottak a harcok Franciaországban.

A „Der Deutsche in Polen“ című lap foglalkozik most a Schlieffen-féle tervekkel és azt írja: még most sem tudták meg állapítani a német katonai szakértők, hol

csuszott be a hiba, miért bukott meg a Schlieffen-féle terv. Állítólag a német tervek elkészítésénél csak a katonai szellemre voltak tekintettel, az előző háborúk tanulságait nem vették figyelembe, sem olyan realitásokat, hogy más nemzet fiai is jó katonák. A német lap szerint ez volt az oka annak, hogy a világ fennállása óta elkészült legnagyobb katonai stratégia összeomlott.

A Schlieffen-féle stratégia alapján készült most a német vezérkar Prága elfoglalására, amelyet bemutattak Hitlernek. Azzal kezdődik a tervezethez fűzött kísérőjegyzék: a német hadsereg késervesen meglakolt azért, mert nem vették komolyan azt, amit Schlieffen 1914-ben mondott: ha nincs garancia arra, hogy hat hét alatt megkezdjen a háborút. Mi pedig azt mondjuk most: ha két hét alatt nem lehet elfoglalni Prágát, le kell mondani a szudétanemek erőszakos bekebelezéséről, mert ha ez a háború is vereséggel végződik, sokkal tragikusabb lesz Németországra, mint az 1914-es háború elvesztése volt. Azután bebizonyították a német vezérkari tisztek, hogy két hét alatt nem lehet elfoglalni Prágát.

Tehát ezért állt le Hitler.

A most elkészített tervek szerint már számol a német vezérkar azzal, hogy Franciaország a német támadások megindítása után 48 órával már vissza tudja adni a vágást. Két nap alatt pedig lehetetlen Szlovákiát levágni a történelmi Csehország testéről és olyan frontot alkotni az orosz támadás megállítására, amely sikeres lehetne.

A német vezérkar tanulmányozta az abesszin, a spanyol és kínai háborúkban megfigyelőként szerepelt tiszteinek jelentését, a motorosított és légi hadsereg eredményeiről és nem voltak olyan könnyelműek, hogy a cseh és a francia hadsereg teljesítő képességét lebecsülték, sem az orosz hadseregét és mindent egybevetve, lehetetlennek nyilvánították Prága két hét alatt való elfoglalását. Ebben az esetben pedig a háború megint elveszett.

Nincs ehhez semmi hozzáfűzni való. csupán Moravec cseh hadseregbeli ezredes minapi cikke, amely a „Lidové Noviny”-ban jelent meg ugyancsak a csehszlovákiai német tervekéről.

Németország belátta, hogy minden talpalatnyi cseh földért komoly harcot kell folytatni — írja a cseh ezredes — és nem két hét, hanem sokkal hosszabb idő sem elég legyőzetésünkre. A német hadseregnek mincse nek tervei hosszabb háborúra. Nem is lehetnek, mert Németország nem bír el hosszabb háborút. Nem mi mondjuk ezt — fejezi be cikkét a cseh ezredes, — hanem a német hadsereg vezérkari tisztejei...

Fáradt? Lemosás valódi Dianával!

Hirtelen halál a találkahelyen. Bucurestiből jelentik: A Str. Brezoianu egyik találkahelyén tegnap egy elegáns ur, aki autóján érkezett a ház elé, egyik szobában szívrohamot kapott és meghalt.

Felhívás állampolgársági ügyben!

Figyelmeztetünk mindenkit, kinek a bíróság állampolgársági ügyben bármilyen határozatot is kézbesít, hogy a kézbesítés után azonnal mutassa be a kézbesített határozatot a Tanácsadó Irodának (Cluj, Str. Gen. Berthelot 8 d. u. 2-5-ig), vagy ügyvédnek, miután a kontesztáció beadására csak öt nap áll rendelkezésére.

Világmarkás gyógyhatású háziszor — szabadforgalomban árusítható tömegcikk — propagálására és terjesztésére

képviselőket keres

Agentura Medicală ORADEA, Str. Poetului Goga 2.

Franciaország hadihajók számára csatornát épít az Atlanti óceán és a Földközi tenger között

A Harmadik Birodalom kiépíti a világ leghosszabb folyami útját, amely az Északi tengert a Fekete tengerrel köti össze

Gyakran előfordul, hogy jelentős dolgok, ha napvilágra is kerülnek, csak néhány sorok szűk, távirati stílusban megfogalmazott hír formájában jutnak az olvasó elé. Ennek főképp az az oka, hogy az érdekeltek legszívesebben elhallgatnák azt, amit a közlemény tartalmaz, de ha már kénytelenek kijönni vele, igyekeznek olyan formában publikálni, hogy ne keltsen nagy feltűnést, hogy a gyanútlan közvélemény minden emóció nélkül térjen napirendre felette.

A fenti sorra — előjáróképpen azért volt szükség, mert az utóbbi időben két olyan hír is megjelent a világújságokban, amelyek nagyhorderejű tervek küszöbön álló megvalósításáról számolnak be, ám azok, akik ezeknek a terveknek a megvalósítását tüzték célul maguk elé, még időelőltínek tartják a részletes ismertetést, s ha már elhallgatni nem is lehet, csak ép annyit tárnak fel titkaikból, amennyit jónak látnak.

Ime az egyik hír:

„Franciaországban nagyszabású csatornaépítést terveztek készíteni a Garonne folyó vidékén”

Az a hír, hogy a francia kormány támogatásával és az államkincstár bekapcsolásával csatornaépítést terveztek dolgoztatni ki és hogy erre a csatornaépítésre a Garonne folyó vidékén fog sor kerülni, igen jelentősé válik, amint a gyanútlan olvasó a térképre néz.

A Garonne Dél-Franciaország legnagyobb folyója, a Pireneusokban ered, egy ideig északkeletnek tart, ezután Toulouse környékén hirtelen nyugat felé fordul, Bordeaux után pedig beomlik a szárazföldre melyen benyúl Girande-öbölbe, a Biscaya-öböl legnagyobb nyulványába. Amit még tudni kell a Garonnáról ezzel a cíikkel kapcsolatban, talán csak az, hogy 660 kilométer hosszú, ebből 400 kilométer hajózható, továbbá, hogy a folyóból kiágazik a Canal du Midi-csatorna, amely kivezet a Földközi tengerhez, úgy hogy végeredményben a Garonne és a mintegy folytatásaképpen vágott csatorna összeköttetést létesít az Atlanti Óceánhoz és a Földközi tengerhez.

Ezt a vízi utat természetesen csak kisebb hajók vehetik igénybe, tehát sem kereskedelmi, sem stratégiai szempontból nem jöhet számításba. Nyugat felől a Földközi tenger egyetlen kapuja még ma is Gibraltár. Gibraltár pedig az angolok kezén van, idegen hajók előtt tehát akkor csukódik be ez a kapu, amikor a brit birodalom akarja.

Es most jön a szenzáció, amit a néhány soros hír a maga szűkszavúságával elleplezni igyekszik: a francia kormány a Garonne-t és a Canal du Midi-t akarja úgy kiszélesíteni és kimélyíteni, hogy a legnagyobb kereskedelmi gőzösök, valamint hadihajók zavartalan átkelését biztosíthassák ezen a vízi úton.

Az ötlet még az olasz-abesszin háború idején vetődött fel. Az akkori kritikus időben, amikor minden pillanatban egy általános európai háború kirobbanásától lehetett tartani és amikor minden valószínűség amellet szót, hogy Franciaország Anglia oldalán Olaszország ellen fog háborút viselni, eszméltek rá francia nemzetvédelmi körök arra a nehézségre, amely az atlanti-óceáni flotta körül felmerülhet. Ezek a körök már akkor megmozgattak fűt-fát a körök már akkor megmozgatták fűt-fát a délfranciaországi csatorna kiszélesítése érdekében, de akciójuk még nagyobb lendületet vett, amikor az olasz-abesszin háború kapcsán ismét előtérbe került a földközi-tengeri probléma. Most már a kormány is támogatta az akciót, hiszen minden francia felismerte a jelentőségét, egy olyan vízi utának, amelyen az Atlanti-óceánról kényelmesen és gyorsan belehet jutni a Földközi-tengerre, francia területre nézve, Gibraltár igénybevétele nélkül. De nemcsak stratégiai szempontból van nagy jelentősége ennek a tervnek, hanem gazdasági és kereskedelmi szempontból is. Elképzelhető, hogy milyen lendületet fog venni a kelet felé irányuló francia kereskedelmi hajózás, ha elkészül ez a csatorna. Horribilis összegeket fognak felemészteni a munkálatok, de kifizetődik. S milyen különösen fog hangzani: Utirány Royan, Narbonne, vagy Cette és semmiesetre sem Gibraltár, amelynek jelentősége ép ilyen mértékben fog csökkenni.

Az angolok tehát bizonyára nem nagyon örülnek.

De ime a második hír:

„Építik a Rajna—Majna—Duna csatornát”

Ez a második hír már Romániát is kellebből érinti, minthogy közelről érinti valamennyi dunai államot, tehát Csehszlovákiát, Magyarországot és Jugoszláviát is. A gazdasági jelentősége igen nagy, hiszen ha a terv

megvalósul — egyébként a munkálatok már megkezdődtek, — ez a világ leghosszabb hajózható folyami vizútja az Északi tengert a Fekete-tengerrel köti össze. Göring már a tavaszal bejelentette, hogy a Harmadik Birodalom minden erejével arra fog törekedni, hogy a Rajna—Majna—Duna-csatorna mielőbb kiépüljön.

A terv nem új. Még a világháború alatt megalakult a Rhein—Main—Donau Strom-vertand, amely célul tűzte ki, hogy Pasautól Aschaffenburgig egy olyan csatornát épít, amelyen 1500 tonás uszályok is közlekedhetnek.

Ez a terv, amely legutóbb Rajna—Majna—Duna R. T.-vé alakult át, a háború befejezése után meg is kezdte a munkálatokat. A csatorna hosszúságát 660 kilométerre tervezték, s amint a rövid hír közli, ebből a távolságból 210 kilométernyit nyújt a Majna, 210 kilométernyit a Duna, 40 kilométernyit a Reingitz és az Altmühl szakasza, úgyhogy a tulajdonképpeni csatorna csak 130 kilométer hosszúságú lenne. A csatorna átlagos mélysége 3,45, szélessége pedig 38 méterig terjedne. Igen nehéz technikai problémát kell megoldani, amennyiben igen nagy vívíkülönbségek áthidalást vált szükségessé, a kérdést azonban két átemelő zsilip segítségével oldják meg.

A német elgondolás igen praktikus. Az tűnik ki abból, hogy az átemelő zsilipek felhasználásával olyan erőműveket építenek — számszerint huszonhatet, — amelyek évente közel 800 millió kilowatt áramot termelnek, úgyhogy ezek az erőművek mellékesen nagy jövedelmet nyújtanak majd a részvénytársaságnak, ahol a főirányos persze a Harmadik Birodalom.

Buziasz gyógyfürdő (Román Nauheim)

Természetes, páratlan szénsavas, radiaktív sós, vasas forrásokkal. Biztos gyógyhatás és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízások érelmeszesedés, vesebaj, veseelégtelenség, izomcsúsz, hólyaggyulladás és kimerüléssel idegesség esetén. A változatos zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán felépült idegbajok (Tabes) eseteiben a legjobb eredménnyel. Ivóvíz, szakszerű orvosi kezelés. Kitérő konyha. Elsőrangú szállodák. Diétás penziók mérsékelt árral. Modern napfényes szabaduszoda. A CFR vonalain utazási kedvezmény. Állandó katonazene. Pausálárak az „Európa” utazási irodák útján. Fűrdőidény május 15-től október 15-ig. Prospektusi, felvilágosítást szívesen küld: Muschong Buziasz Gyógyfürdő R.-T. Fűrdőigazgatóság, Buziasz, Banat.

A Vatikán félhivatalosa a nemzeti szocialisták vallásellenes módszereiről

Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja főszerkesztője, Della Torre gróf tollából cikkét közli, amelyben erélyes hangon elítéli a német nemzeti szocialisták által kifejtett katolikus-ellenes kampányt. Miután rámutat a nemzeti szocialisták mesterkedéseire, akik úgy akarják feltüntetni, hogy az állandó konfliktus nem vallási jellegű, hanem „a politikai katolicizmus” büne, a cikk szerzője így folytatja:

„A kereszténység lenézése és becsmérlése — amely ma már új nemzetnevelési program —, a legsúlyosabb rágalmozgások nem egyebek, mint az igazság megváltoztatása azáltal, hogy az üldözötteket a békét és a német nép egységét veszélyeztető elemeknek tüntetik fel. Az egész nyilvánvaló hazugság. A taktika a következő: félreállítani a régi generációt amely még át van hatva a vallásos érzéstől és egész figyelmüket a fiatalság felé fordítani. Itt van a probléma gócpontja. Az egyház nem mondhat le az ifjúság vallásos

szellemben történő neveléséről és ezért az üldözések láncolata nem ér véget. Es ami a dologban legborzasztóbb, hogy a támadásokhoz azt a hamis vádat fűzik, hogy az egyház a provokáló fél”.

Szép, izléses női és férfi

fehérneműt, pizzamát, fűrdőkabátot ágynemű-garnitúrát, stb.

„Albitex”

fehérneműszalon készítő.

NOTA GIZELLA Reg. Ferdinand 5. I. emelet. Szabó Jenő fölött

Keresek rövidáru és parfümerie kereskedőknél jól bevezetett

Agilis Rayon képviselőket

Oradea

Arad

Timisoara

Brasov

Sibiu

Targu-Mures

Satu-Mare

városokban Lei 20.000 készpénz garanciával. Erdéklődők irjanak: Klein Ignác Cluj, Str. Mateescu 3.

Egy angol képviselő feltűnéskeltő távirata Hitler Adolphihoz

„Legyetek szolidárisak a zsidókkal!” — hirdeti a „Deutsche Freiheitssender” a német néphez intézett felhívásában

Egy amszterdami zsidó orvos mentette meg Ribbentropp lányának életét

London, július 2. Locker Lampson angol képviselő nemrég táviratot intézett Hitlerhez a maga és több más képviselőtársa nevében, hogy fogadja őket kihallgatáson a németországi zsidóüldözések ügyében. Locker Lampson, miután nem kapott választ Hitleről, most újabb táviratot intézett a Führerhez, amelynek tartalma és hangja élénk feltűnést keltett. A távirat így hangzik: „Sajnálom, hogy válasz nélkül hagyta azon kérésemet, hogy fogadja kihallgatáson az angol parlament néhány tagját. akik tiltakozni akartak a németországi üldözések ellen. Megmondhatom önnek, mint árja a másik árjának, hogy ezt rossznéven veszem? Ne követeljen kérem, gyarmatokat, amíg elnyomja saját kisebbségeit és szűnjön meg engem kommunistának nevezni, mint ahogy azokat nevezte általában, akik ellene szegülnek az ön isteni törvényeinek. Mert hiszen végső fokon, német pénz volt az, amely a kommunista Lenint bombázott Kocsival Oroszországba vitte, hogy bolsevizálja azt és ugyanezzel a pénzzel fizették meg a palesztinai mérgező propagandát és a jamaikai anarchiát. Az ön legnagyobb büntetése az, hogy megfosztotta hazáját szabadságától, de a szabadság erősebb lesz, mint az erőszak és a féltel.”

„Ne hagyjátok...”

Nem kevésbé élénk feltűnést keltett a „Deutsche Freiheitssender”, az ismeretlen helyű, német ellenzéki rádió-leadó legutóbbi felhívása, amelyet a 29.8 hullámon közvetített a napokban a német néphez. A felhívás így hangzik:

„Figyelem, figyelem! Egyetlen német munkás, egyetlen becsületes német sem szabad, hogy odaadja magát a barna bonkok szegyenletes zsidó-izgatásainak. A bárbar zsidóüldözésekkel szembeni ellenállás a nemzeti szocializmus elleni harcot, a felheccelt emberek felvilágosítását, a barbarizmus által meggyalázott német néptisztartamosását jelenti a barna zsidóüldözések szennyétől és gyalázatától. Legyetek szolidárisak a zsidókkal, mint ahogy mindenki szolidáris kell, hogy legyen a nemzeti szocializmus összes áldozataival. Ne hagyjátok, hogy becsültes zsidó férfiakkal, asszonyokkal és gyermekekkel úgy bánjanak, mint kutyaikkal. Gondoljatok arra, hogy a történelemben mindig van igazság-szolgáltatás és ahogy ma bánok én emberekkel, úgy fognak bánni velem, amikor elérkezik a leszámolás ideje.

Ne hagyjátok magatokat megteveszteni és becsapni, midőn a nációk kijelentik, hogy Németország érdekében el kell venni a zsidók minden vagyonát. Amit elvesznek a zsidóktól, a barna ugazdagok zsebébe megy, a bonkok és az árja milliomosok zsebébe. De a németországi zsidók százezreit, akik nem akarnak egyebet, mint élni, ahogy emberek élnek, gangszter-akciók céltábláivá tették. A zsidók is emberek, akárcsak mi. Gondoljatok az antiszemitizmus elleni küzdelem nagy előharcosára, minden idők legnagyobb németére, Gotthold Ephraim Lessingre, a német szellemi élet és kultura előharcosára, aki már 150 évvel ezelőtt megbélyegezte a zsidóüldözések szegyenét.”

Arjasítják a textilkereskedelmet

Berlin, július 2. Dr. Dingers, a ruházati kereskedelmi ügyek vezetője, legutóbbi beszédében kijelentette, hogy 1939. április 1-ig végrehajjták az egész németországi textilkereskedelem árszabását. Dr. Dingers kijelentette, hogy a zsidó cégek árjait továbbra is meg lehet állítani, amíg megpedig olyképpen, hogy az árszabandó cég áruraktárát egy közösség, vagyis árja

cégeknek egy csoportja veszi át, anélkül, hogy át kellene venniük a zsidó céget. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az árszabásnál csak az áruraktárt veszik át, a cég passzívait azonban nem veszi át az árja utód.

Újabb angol jegyzék Berlinben

Berlini jelentés szerint az angol kormány válaszolt a berlini kormány nyilatkozatára, az angol állampolgárságu zsidók kezelését illetően a németországi zsidó vagyoniok összeírása kapcsán. Az angol kormány visszautasítja a német jegyzéket, mely szerint csak azokra a külföldi illetőségű zsidókra terjesztik ki a vagyoniösszeírást, akiknek Németországban van állandó lakhelyük és kijelenti, hogy az

Elhizás

ellen szedjen minden reggel a „mindennapi kis adag”

KRUSCHEN SÓT

Kruschen tartalmazza mindazon sókat, amelyek az Ön jó közérzetéhez szükségesek és fontosak. Kruschen kizárólag természetes uton idezi elő teste belső szerveinek rendszeres tevékenységét és ezáltal biztosítja az eltávolítást azon mérgek salakainak, amely az elhizás fő oka. Az egész világon az emberek milliói szedik, ezért szedjen Ön is minden reggel Kruschen sőt és jobban fogja magát érezni, mint életében bármikor. Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

A hivatalos titoktartás és a mentelmi jog harca az angol parlamentben

A mentelmi bizottság kimondotta, hogy Sandys képviselő mentelmi jogát a katonai törvényszék elé idézéssel megsértették. Parlamenti bizottságot küldöttek ki az ügy további vizsgálatára

London, július 2. Az angol alsóház mentelmi bizottsága befejezte a Sandys képviselő ügyére vonatkozó bírálatot. Tudvalevően Sandys képviselő az angol légvédelemre vonatkozó bizalmas adatok birtokába jutott és azt interpelláció alakjában a Ház elé akarta terjesztetni. Ettől később elállott és az adatokat levélben közölte Hore-Belisha hadügyminiszterrel. Az ügyben Sandyst, aki a területiális hadsereg hadnagya, katonai bíróság elé idézték, hogy jelenjen meg ott egyen-

Kezelhető a férfigyengeség?

Igen! Bármilyen legyen is a férfigyengeség oka: félénkség, a mirigyek rossz működése, akár az előrehaladott kor, egy komoly, tudományos alapon álló kezelés nagyszerűen befolyásolhatja ezt az állapotot.

A RETON-tabletta eleget tesz ezen követelményeknek.

A RETON alapját egy új összetétel képezi, mely teljes sikerrel koronázott hosszú kísérletezések eredménye.

A RETON-t a következőképpen kell bevenni: naponta három tablettát három héten át és aztán egy nyolc-tiznapos szünet követik.

A RETON-tubus 25 tablettát tartalmaz, azaz egy nyolcnapos kurára elegendő.

A RETON-tabletták használatát mindenki megengedheti magának, mivel lezártított ára tubusonként 98 lej.

angol kormány a leghatékonyabb diplomáciai védelemben fogja részesíteni összes polgárait, bárhol is lakjanak azok, vagyis akkor is, ha Németországban van állandó lakhelyük. Más magatartásról szó sem lehet az angol kormány részéről. Az angol kormány tehát újból felszólítja Berlint, hogy ismét nyilatkozzék ebben a kérdésben.

Pogrom-hangulat Bécsben

London, július 2. A Daily Telegraph jelenti Bécsből, hogy a volt császárváros zsidóságának helyzetében az a legveszedelmesebb, hogy egyik pillanatról a másikra pogrom törhet ki a zsidók ellen. Erre tudatos szándék nélkül és tisztán véletlen kirobbanás következtében is sor kerülhet. A lap ugyanakkor rámutat arra is, hogy a nemzeti szocialista párt kereteiben dülő ellentét miatt igen feszült az általános helyzet Bécsben. Ez is egyik oka annak, hogy a csöcseléket az eddigénél is nagyobb mértékben uszítják a zsidók ellen.

Miután a nemzsidó cégeket felszólították, hogy tízennégy napon belül bocsássák el összes zsidó alkalmazottaikat, a nemzeti szocialista párt elrendelte, hogy a zsidó cégek is bocsássák el két héten belül zsidó tisztviselőket és munkásaikat. Ezt a rendeletet maga Bűrckel helytartó adta ki. A zsidó alkalmazottak kitisztításának akcióját ötezer párttisztviselő és rohamosztagos fogja végrehajtani.

„Schmidt kisasszony — Ribbentrop leánya

Amszterdam, július 2. Mialatt a nációk megsemmisítő hadjáratot folytatnak a zsidók ellen, von Ribbentrop német külügyminiszter leánya, dr. J. Oljenick híres amszterdami zsidó orvos gyógykezelését vette igénybe. Ribbentrop leánya Schmidt kisasszonynak mondta be magát az orvos rendelésében.

A külügyminiszter leánya áprilisban autóbalesetnek esett áldozatul és súlyos agyrázkódást kapott és már-már elvesztett hitték. Akkor is dr. Oljenick mentette meg az életét. Most utókezelésre jelentkezett „Schmidt kisasszony” az amszterdami zsidó orvosnál.

ruhában és adjon felvilágosítást, hogyan kapta a bizalmas adatokat.

A mentelmi bizottság, mely annak eldöntésére ült egybe, hogy Sandys képviselő megidézése nem ütközik-e a képviselői mentelmi jogba, tegnap délután terjesztette be jelentését, mely így hangzik:

— A képviselői mentelmi jog nem tételes törvényen, hanem szokáson alapul. A mostani esetre az alsóház multjában nincs precedens. Sandys képviselő tisztí minőségben való megidézése olyan időpontban történt, amikor az alsóház már megállapította, hogy fontos kérdések forognak kockán, amelyeknek megállapítására külön szervet kell felállítani. Ilyen körülmények között, miután Sandyst a katonai törvényszék elé idézték, a mentelmi jogot tényleg megsérthették. További eljárását azonban a bizottság most nem javasol.

A mentelmi bizottság döntésének meghallgatása után Chamberlain miniszterelnök indítványozta küldjön ki a Ház pártközi bizottságot annak megvizsgálására, alkalmazható-e a katonai titoktartásról szóló törvény a kötelességet teljesítő képviselőre is? A bizottságnak az is feladata lesz, hogy az ügyben érintett miniszterek eljárását is megvizsgálja.

Chamberlain a maga indítványának indoklása során felemlítette, hogy elképzelhető olyan eset, amikor valamely képviselő a titoktartás megsértésével fontos adat birtokába jut, de azt az ország előnyére használhatja fel. De megtörténhet az is, hogy ezzel árt az ország érdekeinek. Az 1641-ben a lordok házában hozott határozat kimondja, hogy a mentelmi jog csak az állam szolgálatának érdekében részesíti védelemben a parlament

tagjait. Az alsóház ezután hozzájárult a pártközi bizottság kiküldéséhez.

Hore-Belisha hadügyminiszter ismertette az esetet, mely szerint Sandys képviselő a légi tűzészetre vonatkozó összes bizalmas adatokat ismeri, holott azokat mindig zár alatt tartották és az alantas tisztokkal csak részleteket közöltek belőle. A levél, amelyet hozzá Sandys képviselő ebben az ügyben intézett, nem volt bizalmasnak, vagy titkosnak feltüntetve és tartalmát bárki megismerhette.

A továbbiak során lord Churchill, Sandys apósa, nagy hévvel védelmezte vejét. Hangoztatta, hogy a képviselőnek kötelessége a kormánnyal közölni a kellemetlen igazságokat is.

Sandys képviselő hangoztatta, hogy semmit sem tud az ágyuk elhelyezéséről. Tervezett interpellációjában csak az ágyuk számáról és állapotáról óhajtott beszélni.

Végül sir John Simon kincstári kancellár hangoztatta, hogy a közhivatalnoknak soha sem szabad a rája bízott hivatalos titkokat elárulni és a parlamenti kiváltságot nem szabad az ország terhére felhasználni.

Hölgyeim!

Romániában is kaphatók már ANTONIA SCHADEK

világhírű citrom „C” vitaminos kozmetikai készítményei.

Egyszeri kísérlet meggyőzi Önt a „Citrom C” vitaminos kozmetikai készítmények páratlan hatásáról.

„C” VITAMINOS KÉSZÍTMÉNYEK:

Citromcrémek éjjelre és nappalra

Citromarcvíz, arcolaj, ránctalanító olaj

Citromfénnyvédő puder és szappan

Minden készítményhez kozmetikai tanácsadó-könyvecske van mellékelve.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Vezérképviselő: Laboratorul Farmaceutic „Vita”, Bucuresti I., Str. Brezicianu 7.

Súlyosan elítélték a brasovi I. A. R. mérnökeiket

Bucuresti, július 2. A bucaresti katonai törvényszék tegnap este 20 óra 30 perckor hirdetett ítéletet a brasovi I. A. R. üzemek mérnökeinek és technikusainak perében. A katonai törvényszék P. Carp mérnököt két évi fogházra és 5000 lej perköltség megfizetésére, I. Lascu mérnököt 1 évi fogházra és 5000 lej perköltség megfizetésére, Al Neacsut és Emil Stefant tiz-tizhavi fogházra és 500 lej perköltség megfizetésére ítélte. A törvényszék ítéletét az enyhítő körülmények tekintetbe vételével hozta meg. Al. Botta mérnököt és C. Istrati parancsnokot, az I. A. R. elfogadó bizottságának elnökét a törvényszék felmentette. A katonai ügyész az ítéletet 22 óraker között Jilavei az érdekeltekkel. Az elítéltek ügyvédjei fellebbezést adtak be.

Izzadók! Lehűl, felelősséget vállaló Dianával!

— Elindultak falumunkára a királyi diákcsapatok. Bucarestből jelentik: A királyi diákcsapatok tegnap elindultak falumunkát végezni miután Gusti professzor, a királyi alapítványok vezetője buzditó szavakat intézett hozzájuk.

...tornának gas...
...tásnál a vizi...
...tendő szállítá...
...hányadát te...
... Ez főképp a...
...ásványi ter...
...te-tengertől az...
...alkészül, a kö...
...mában olyan...
...fog bekövet...
...lesz ezeknek...
...térre is. Nem...
...Hollandiába...
...ebb költséggel...
...ermékek, mint...
...asuton töltendő...
...szak felé irá...
... M. D.

...tisztátalan...
...ok, pörseések...
...a bélműködés...
...ében támad...
...zsef” keserü...
...elenként egy...
...sen eltűnnek.

...gyógyhatás...
...ebaj, vérsze...
...ések nyomán...
...eredményel...
...tás penziók...
...kedvezmény...
...ány május...
...ziási Gyógy...

...zeti

...szert az ül...
...t. És ami a...
...támadások...
...gy az egyház

...es rfi...
...kábátot...
...b. 42...
...it. linand 5...
...6 fölött

...Mare Cluj, Str.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, július 3.

Bucuresti, 6.30: Torna, vidám zene, hang-
lemezek, hírek. 11.30: Előadás a földműve-
seknek. 13.25: Sibiceanu zenekar. 14.15: Hí-
rek. 19: Előadás. 19.17: Katonazene. 20:
Mozartest, zenekar, Cretzoiu-Tassian Val-
entina szoprán, Alexandrescu Aurel tenor,
Naruja Gábor basszus operariák. 21: Hírek.
21.10: Rádiózenekar. 21.30: Hangjáték. 22.05:
Lemezek. 23: Sporthírek. 23.15: Lemezek.

Jeruzsálem, Délután 5.30: Pontos idő, hí-
rek. A zsidó nevelés alapelvei. 8: A kereske-
delem szerepe a népek ellátásában. 8.20:
Hangverseny. 8.50: Siomo Arzi: Heti szemle.
9: Pontos idő, időjárás, hírek. 10: Az angol
programon hangverseny.

Budapest I, 10.30: Hírek. 13.30: Zenekar.
15: Hanglemezek. 16.50: Dalárdák. 17.30:
Előadás. 18: Magyar nóták. 19: Cigányzene.
20.15: Előadás. 20.45: Ének. 21.10: A három
testőr, hangjáték. 22.50: Hírek, sportredmá-
nyok. 23.15: Közvetítés Velencéből a magyar-
olasz kardvívócsapat mérkőzéséről. Beszélő:
Puhár István. 23.50: Jazz. 24.3: Cigányzene.
1.05: Hírek.

Hétfő, július 4.

Bucuresti, 6.30: Reggeli műsor. 13.25: Le-
mezek. 14.30: Lemezek, hírek. 19: Előadás.
19.15: Constantinescu Lia énekel. 19.35: Ope-
rettzene lemezekről. 20: Előadás. 20.15: Le-
mezek. 21: Ünnepi est az Amerikai Egyesült
Államok függetlenségének évfordulója alkal-
mával, az amerikai követ beszéde, rádiózene-
kar. 22.30: Hírek. 22.45: Amerikai zene
lemezekről.

Jeruzsálem, Délután 5.30: Pontos idő, hírek.
8: Előadás: A palesztinai dráma a diaszpórá-
ban. 8.20: Hangverseny. 8.45: Mezőgazdasági
tudnivalók. 9: Pontos idő, időjárás, hírek.
9.30: Az angol programban nagyszabású
hangverseny.

Budapest I, 7.45: Torna, hanglemezek. 11:
Hírek. 13.05: Zongoraverseny. 13.30: Hírek.
14.30: Szalonzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diák-
félóra. 17.45: Hírek. 18: Cigányzene. 19.10:
Népelek. 19.55: Előadás. 20.15: Hírek szí-
vák nyelven. 20.25: Ének zenekarral. 20.50:
Versek. 21.25: Hangverseny. 22.55: Hírek. —
23.20: Zongoraverseny. 24: Hírek angol és
francia nyelven. 24.10: Tánclemezek. 1.05:
Hírek.

Tréfából a robogó motor- kerékpár elé állott, amely el- tört a ballábát egy fiatal mechanikusnak

Cluj, július 2. (Az Uj Kelet tud.) Teg-
nap este 8 óraker sulyos kerékpárgázolás
történt a Regele Carol II. uton. A 134.
cluji rendszámú motorkerékpár, amelyet
Balog Béla cluji lakos vezetett a kaszár-
nya épületek előtt elütötte Mico János
fiatal mechanikust. A motorkerékpár ke-
rekei eltörték a szerencsétlen mechanikus
ballábát, aki ezenkívül más sulyos sérülé-
seket is szenvedett. Egy arra haladó gép-
kocsin Micot beszállították a református
kórházba, ahol kezelés alá vették. A vizs-
gálat megállapította, hogy a gázolásért a
mechanikust és a vele együtt lévő barát-
ját terheli a felelősség, akik ismerősei
voltak Balognak és tréfából megakarták
állítani a motorkerékpárt.

A timisoarai

nyilvánosságú fiuiceummal és kereskedel-
mi liceummal kapcsolatos

kóser internátusban

az évi ellátási díj igen mérsékelt mind a
két, mind a három, vagy a több ágyas
szobákban lakók részére. A fiuiceum I. o.
tanulói felvételi vizsgálata szeptember
2-án, fiu kereskedelmi liceum V. oszt.
tanulói felvételi vizsgálata szeptember 5-én
lesz. Prospektust küld az igazgatóság.

Országos precedenst fog kreálni a targu- muresi izr. hitközség konverziós pere a semmitőszék előtt

Targu-Mures, június 2. (Az Uj Kelet
tud.) A targumuresi statucio hitközség an-
nakidején, amikor a Zsidó Kulturházat
megépítette, kölcsönöket vett fel két tár-
gumuresi banknál. A konverziós törvény
életbeléptetése alkalmával a még fennálló
hitelre a hitközség elnöksége bejelentette
a konverziós törvény kedvezményének al-
kalmazására vonatkozó igényt a bíróságnak.

A perben az egyik oldalon a Banca
Ardeleana, a másik oldalon az Albina-
bank állott hitelezőként. Az ügyet a tör-
vényszék két tanácsa tárgyalta, amelynek
egyike az Albina bank esetében elfogadta
a hitközségnek azt az álláspontját, hogy

magánjogi személy és így jussa van a
konverzióhoz. A törvényszék másik taná-
csa ezzel szemben úgy vélekedett, hogy a
hitközség nem magán, hanem közjogi sze-
mély s ezért elutasította a konverzió iránti
kérelmet.

Fellebbezés folytán a semmitőszék elé
került az ügy, amely a kétféle ítélet fe-
lülvizsgálata céljából tizennégyes bizott-
ságot alakított. A vélemények azonban
így is megoszlottak és így legközelebb
harminchattagu tanács ül össze ebben az
ügyben, amely csaknem az egész semmi-
tőszék bírói karát fogja foglalkoztatni és
amely egyuttal országos precedenst is fog
kreálni a hitközség ügyében.

Általános részvét mellett temették el Targu-Muresen a vízbe fult Komjáti Sándor cukorgyári tisztviselőt

Targu-Mures, július 2. (Az Uj Kelet
tud.) Általános és megrázó részvét mel-
lett temették el ma többszáz ember jelen-
létében Komjáti Sándor fiatal, alig 28
éves cukorgyári tisztviselőt, aki mint is-
meretes, tragikus körülmények között ful-
adt tegnap Targu-Muresen a gátnál, a
Marosba.

Időközben a rendőrség is befejezte a
vizsgálatot a tragikus haláleset ügyében,
amelynek egyes részletei csak most ke-
rültek nyilvánosságra:

Megállapítást nyert, hogy a fiatal tiszt-
viselő menyasszonyával fürdőzött a gát
körül, majd menyasszonya, Táncos Duoi
fiatal tornatanárnő kiment a partra és a
szerencsétlen fiatal tisztviselő továbbra is
a vízben maradt.

Pár perc múlva szívgörccsöt kapott,
majd kiáltani kezdett, de menyasszonya,
aki tudta, hogy a fiatal tisztviselő jó úszó

tréfának minősítette a segélykiáltásokat.
Mire Spániel Vince tanár és Csiki Emil
kereskedő, csákányokkal és botokkal a
szerencsétlen fiatalember segítségére siet-
tek, az már teljesen lesüllyedt és holttes-
tét csak másnap találta meg egy halász.

Tragikus körülményként emlegetik,
hogy a fiatal tisztviselő a közeli hónapok-
ban akarta megtartani esküvőjét meny-
asszonyával és hogy éppen holnap lett
volna tizéves érettségi találkozója, amely-
nek rendezésével ő volt megbízva és mely-
ről csak éppen ő fog hiányozni.

A város társadalma, amely tegnap óta
a borzalmas esemény hatása alatt áll, ha-
talmatlan tömegben kísérte utolsó útjára
Komjáti Sándort, aki különben testvér-
öccse Komjáti Károly karnagynak és ze-
neszerzőnek, aki szintén mélyen lesújtva
érkezett meg Budapestről öccse temet-
ésére.

KÖZGAZDASÁG

Háromszáznyolcvan lejre emelkedett a tengeri ára

BUCURESTI, július 2. A hatalmas hő-
ség és az országszerte érezhető esőhiány
következtében a tengerivetés természoha-
mához fűzött bizakodó becslések megdől-
tek és a tengeri árban az egész országban
jelentős szilárdulás észlelhető. Néhány
nappal ezelőtt a tengeri ára átlagosan 33
ezer—33.500 lej volt vagononként. Az eső-
hiány következtében ez az irányár a teg-
napi napon 37.000 lejre emelkedett. Dam-

bovita megyében pedig már 38 ezer lejes
árban történtek kötések az ujtermésű ten-
gerire. A kikötőben nincs komoly érdeklő-
dés tengeri iránt, ára mégis 360 lejre
emelkedett mázsánként, Galatiban pedig
350 lej. A külföldi piacokról érkező jelen-
tések is általában a tengeri árának szilár-
dulásáról és várható további emelkedés-
ről számolnak be.

Megszilárdult a nemzetközi fémpiac

Az ón ára 165 angol fontról 190 fontra emelkedett. Romániában a fémek
ára 4-5 százalékkal drágult meg

Cluj, július 2. A nemzetközi fémpiacon
ujabb szilárdulás észlelhető és az árak az
összes fémeknél 10—15 százalékkal emel-
kedtek. A nemzetközi fémpiac helyzetéről
és romániai kihatásairól kérdést intéztünk
egyik kiváló fémkereskedőhöz, aki az árak
alakulásáról a következő tájékoztató nyil-
latkozatot adta munkatársunknak:

— A tavalyi márciusi hatalmas arányu
hausse nem következett be ugyan a nem-
zetközi fémpiacon, de az árak minden vo-
nalon megszilárdultak és jelentősen emel-
kedtek.

— Az ón ára az eddigi 165 angol font-
ról 190 fontra emelkedett, angol tonnán-
ként. A nemzetközi szakkereskedelemben

a fémek mértékegysége az angol font,
amely mennyiség 1016 kilóval egyenlő. A
réz elektrolit ára az eddigi 39 angol font-
ról 43 fontra emelkedett, a horgany ára
pedig az eddigi 12 fontról 14 és fél font-
ra. Az ólom árban is emelkedést jegyez-
nek az összes fémtőzsdék. Ára az eddigi
13 fontról 16 fontra szilárdult.

— Mi a magyarázata, közvetlen oka a
fémpiac megszilárdulásának? — kérdezte
munkatársunk.

— A nemzetközi politikai helyzet min-
den változására természetszerűleg reagál
a fémpiac, illetve a fémtőzsde is, — vála-
szolta a szakember. A spanyol polgárhá-
boru, a japán-kínai hadműveletek és az

összes országokban gyors ütemben folya-
matban levő hadfelszerelési megrendelések
természetesen szilárdítólag hatottak a
nemzetközi fémpiacra. Minden olyan fém
iránt, amely nélkülözhetetlen a hadiipar
részére. élénk, sőt fokozódó kereslet nyil-
vánul meg és a tömeges vásárlás hatása
az árak emelkedésében nyilvánul meg.

— Ha azonban a jelenlegi nemzetközi
politikai feszültség a kölcsönös és jóindu-
latu belátás elvének érvényesülésével eny-
hülni fog, illetve ha a hadiipar részére
történő szállítások lebonnyolították —
és ujjabb, nemvárt bonyodalom nem fogja
felborítani a reális számításokat — úgy
a nem nemzetközi fémpiacon is remélmi
lehet az árak lassu lemorzsolódását.

— Romániai vonatkozásban milyen ha-
tása volt a nemzetközi fémpiac megszilár-
dulásának? — kérdeztük.

— A külföldi piacokon kialakult árnyívó
természetes következménye volt, hogy a
fémek ára Romániában is emelkedett. Az
ádrágulás átlagosan 4—5 százalék. A
szállítás, a fuvar díjtétele változatlan ma-
radt, a vám és a többi költségek sem vál-
toztak és így a drágulás csak a beszerzé-
si piacokon beállott árváltozás szertint ala-
kult. Megdrágítja azonban Romániában a
fémek árát a magas vám, főleg a 12 szá-
zalékos értékvám, a 6 százalékos forgalmi
adó és az importőr az áru számlaszertinti
értékének körülbelül 25 százalékát kény-
telen illetnék és vám címén megfizetni a
behozott fémek után.

— A beföldi piacon egyébként a forga-
lom, a kereslet és kínálat viszonya a ren-
des mederben bonyolódik le jelenleg és
tulzások nem észlelhetők, — fejezte be
nyilatkozatát a fémpiac szakembere.

Gazdasági mozgósítást rendeltek el Japánban

Tokiói jelentés szerint a legutóbb megtar-
tott rendkívüli minisztertanács kidolgozta
Japán gazdasági mozgósításának részletes
tervét. A kormány erélyes intézkedéseket fo-
ganatosított, hogy a legfontosabb közszük-
séglelt cikkek árának további emelkedését
megakadályozza és megvédi a vásárlóképes-
ségében meggyöngyült japán valuta, a yen ér-
tékenek további leromlását. Nagy mértékben
korlátozza Japán a külföldi anyagok és cik-
kek behozatalt, használatát és fokozni fogja
a belföldi termelést. Különös gondot kíván
fordítani a kormány a behozatal csökkentése
mellett a kivitel fokozására, a belföldi nyers-
anyagok és ipartelemek felhasználásánál
pedig a legmesszebbmenő takarékoság elvét
kivánja érvényesíteni.

Palesztinai importőrök érdeklődnek a romániai árak iránt

Bucuresti, július 2. Néhány nap óta pa-
lesztinai importőrök tartózkodnak a főváros-
ban, akik érdeklőzésbe léptek a román ke-
rekedelmi élet tényezőivel, akikkel nagy tran-
zakciókról tárgyalnak.

Mennyiségileg és minőségileg is kedvező lesz a buzatermés

Bucuresti, július 2. A földművelésügyi mi-
nisztérium közli: Az őszi vetési árpa és a
depcse eséplese folyamatban van, a buza ara-
tása megkezdődött a hegyalja vidékeken. A
buza ugy mennyiségileg, mint minőségileg
igen kedvező eredményt ígér. Az átlag fel-
tevés szertint meg fogja haladni az 1400 kiló-
gramot hektáronként. A tavaszi vetési árpa
közepes termést ígér. A tengerinek esőre
van szüksége.

— Szilárd a fővárosi értéktőzsde. Bucu-
restből jelentik: Az Argus közli, hogy a
tőzsdén tegnap a szabott kamatlábu értékpá-
pírok irányzata továbbra is keresletet és je-
lentős áremelkedést mutatott. Az ipari és
kölalapapírok irányzata tartott volt, kisebb
ingadozásokkal. A csehkoronát, az eggyedüli
szabadforgalomban lévő devizát 5.02—5.00
alapon jegyezték gyenge irányzattal.

— Németország és Mexikó tárgyalásai.
Berlínből jelentik: A német és mexikói kor-
mányok között tárgyalások folynak. Eszerint
a Harmadik Birodalom nyolcmillió márká
értékben köllaját vásárolna Mexikótól, amely-
nek ellenében viszont papírgyártáshoz szük-
séges gépeket és műselymet szállítana.

Látogatás Cluj zsidó külvárosában, a Lupsában

Templom, ahol két lejeket is „snóderolnak”.
A száznyolc éves Fischer bácsi beszél.
Gettó-udvarokon és az uccán

Lupsa. Most sem keressük a szó eredetét és történelmi megfogalmazását. Mondjuk el, mi van arrafelől, közel a vasuti töltéshez, a folyóhoz, a vágóhidhoz, a nagy állatvásárhoz. Itt ezen a részen van a Lupsa az ő proletár zsidóival, tipikus figuráival, furcsán-megindító köznapjaival.

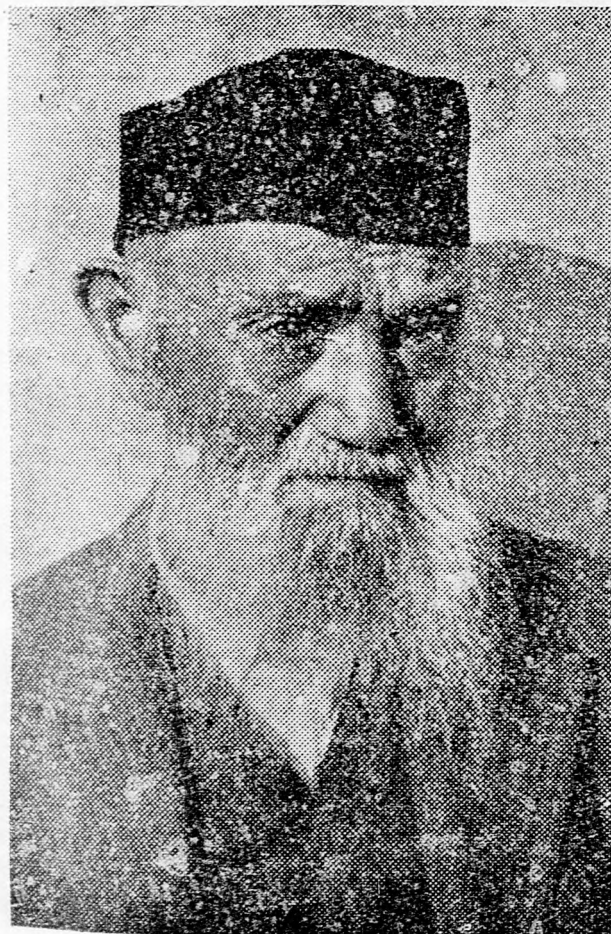
Két templom és egy talmudóra adja a Lupsa emberei és emberpalántái számára a vallás elmélyülését és a népi kultúrát. Az egyik templom, Goldstein Lajos bátyánk alapítása, tizenhét évesen állt fenn. Az alapító régi vágású zsidó „klaitüer”, közéleti férfi, a chevra és a hitközség évtizedek óta vezetőségébe választotta. Zsidó hagyományokhoz ra-

elnöke és Horovitz Ignác alelnök mondja, hogy a templomban, amely egyuttal a talmudóra céljait is szolgálja, három és öt lejes „snóderolások” történeke. Nyolcvannégy évesen szegénysorsu gyermek tanult két melamed nácpálca alatt. Fenyítésre azonban ritkán kerül sor, a gyermekeknek nincs kedvük pajkoskodni, a szüleiük gondja őket is nyomja.

Tipikus öregemberek házája a Lupsa. Itt él száznyolc esztendővel Fischer József bátyánk, az Ur nyujtsa ki élete fonalát a patriarkák koráig. Jól lát, jól emészt, éppen csak a lábai körül van hiba.

Ősz a nyárban...

A száznyolc éves Fischer József

Egy megelégedett lupsai

gaszkodó clujai polgár, aki a templomból kulturhajlékot csinált, reggel-este nemcsak imádkoznak, hanem tanulnak is benne. Mesterük, Hillél Lichtenstein, a híres Kolomajeri fia.

— Olyan ember — mondja Goldstein Lajos —, amilyenl kevesen büszkélkedhetnek. Nagy talmud chochem, szerény és igénytelen. Benne él két nagy generáció, az apja és a nagyapja, akitől nevét örökölte. Amióta nálunk van, többen járnak a templomba, mint azelőtt, kellemes előadásai miatt. Hiába, mi már úgy nevelkedtünk, hogy „talmud tóra köneged küilom” — a Tóra tanulása mindenképp főlött. Tóra, munka és jótét: ez a zsidó ember jelszava.

A Lupsában mind a hármát gyakorolják. A jótétet például legtöbbször passzív módon. Nagy a szegénység a zsidó kisiparosok, segédmunkások és napszámosok között, a gabonapiacra kevés a közölcokra adakozni képes elem. Kórn Mihály, aki a „proletár templom”

— Nehezek, öcsém uram, nagyon nehezek. De azért nem panaszkodik. Ha az Uristen rendelkezéséből megélhetette a száznyolcadik esztendőt, akkor szívesen visei a nagy élet súlyát.

Felésege, aki második életpárja, nyolcvan éves. Nagyon élénk gondolkodású és nagyon kellemes asszony. A lakásuk tiszta és hívős, a ház urnöje ugyszólván egyedül takarít. Néhány hét előtt az öregur nagybeteg volt, az orvosok meg akarták operálni. Nem hagyta.

— Miért is hagytam volna? — mondja. Ember ne avatkozzon abba, amit Isten megteremtett. De olyan fájdalmaim voltak, hogy azt hittem, most már elérkezett a nagy alkalom, amikor meg kell jelenjek az Ur színe előtt. A Teremtő kegyes volt hozzám és felépülhettem oopráció nélkül. Egy hóstáti asszony tanácsára petrezselymet főztem és

Gyanútlanul áll a szájban lévő veszedelmekkel szemben!

Ön még most sem védekezik a fogkö veszedelme ellen? Ne várjon addig, amíg fogai meglazulnak, ezért inkább mielőbb használjon Kalodont fogkrémet! Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert dr. Bräunlich-féle Sulforizin-Oleatot tartalmazza, eltávolítja a fogkövet és megakadályozza annak újraképződését.

Most nagy tubusban is kapható

KALODONT fogkö ellen

annak a levét ittam. Ez az egyszerű házi orvosság megmentett.

Bablonos kérdést tesszünk fel Fischer bátyánknak: minek köszönheti a szokatlan magas életkort?

— Keveset szivaroztam — mondja —, bort csak a péntekesti és ünnepi „iddus”-nál ittam és ami ennél is fontosabb, hittem Istenben és az ő jóságában.

— Mikor érezte magát a legerősebbnek?

— Ezt nem tudnám megmondani, mert soha nem voltak sportszerű ambícióim. De annyit mondhatok, hogy husz évvel ezelőtt nem cseréltem volna egy mai negyvenéves emberrel.

— Akkor ön nyolcvannégy éves volt. Bámulatos dolog.

— Pardon, csak nyolcvanhét. Most jövő szeptemberben a száznyolcadikba.

Bucsuztunk, hogy meglátogassunk egy-két zsidóudvart. Friedmann Ernő, az Uj Kelet fotóriportere az egyik udvarban észrevétlenül csendes öreg házaspárt fotografál. Nyugodt emberek egy zaklatott világban. Az öreg bácsi könyvbé mélyed, asszonya a nap sugarait élvezve a virágcserepes ablak alatt. A ház előtt pipás bácsi gondol a világ folyására nap-sütésben, dohányfüst bodrai között.

— Az élet ebben a zsidó városrészben nehéz és küzdelmes. Ki tudná megmondani, hány-nak nincs betevő falatja, de a gyermekek fizikai léteről a Napközi Otthon gondoskodik, szellemi fejlődésükről a Szináj. „Izrael azért nincs egészen elhagyatva”.

A román delegáció sikere a római „Munka és jókedv” kongresszusán

Sidorovici őrnagy Prágába érkezett

Róma, július 2. A munka és jókedv kongresszusának záróülésén. Robert Ley német fődelegátus, aki a kongresszus főelőadója volt, összegező referátumában külön méltatásban részesítette a román delegációt, amely Sidorovici Teofil országőrpáncsnokkal az élén, több hasznos javaslatot terjesztett elő.

A kongresszus záróünnepélye után Sidorovici és neje a japán nagykövet vendégei voltak. Este Zamfirescu román követ rendezett fogadóestét, amelyen az ACT énekkara román népdalokat és hazafias énekeket adott elő. Sidorovici és neje tegnap este elutaztak Rómából Prágába, ahol a Szokolünnepségen vesznek részt.

Prágából jelentik, hogy Teofil Sidorovici, az országőrszervezet parancsnoka, ma délután a cseh-szlovák fővárosba érkezett, amelynek pályaudvarán Jelek egészségügyi miniszter és Radu Crutescu román követ fogadta.

Róma, július 2. Junius 30-án a Dopo Lavoro kiállítás mikrofónja előtt D. R. Ioanitu előadást tartott a fasiszta szociális munkáról és a nacionalista jellegű társadalmi és munkáségyezési rendszerekről szólva, rámutatott arra, mily fontos és aktív szerepet játszott Károly király a romániai társadalom-segélyezés terén és az országőrmozgalmában.

A kínai haditanács a harc végsőkéig való folytatása mellett döntött

A kínaiak áttörték a Jangcsé-folyó északi gátját. Franciaország cáfolja, hogy fegyvereket szállítana Kínának

Sanghaj, július 2. A legfelsőbb kínai haditanács fontos értekezletet tartott tegnap Csang-Kaj-Sek marsall részvételével, aki ismertette az általános katonai helyzetet és rámutatott a japán fronton fenyegető veszedelmekre, majd felvetette a jelenlévő tábornokok előtt a küzdelem folytatásának kérdését. A tábornoki kar egyhanguan a harc folytatása mellett döntött és elhatározta, hogy Hankcut a végsőkéig meg fogja védeni.

Tokiói jelentés szerint a kínai csapatok ma hajnalban husz kilométernyi hosszúságban áttörték a Jangcsé folyó északi gátját. Minden valószínűség szerint a folyam vize teljesen elönti az Anhuej tartomány délkeleti dombjait, a víz mélységének a csökkenése pe-

dig megnehezíti a japán hajók közeledését Matung felett.

A japán repülők tegnap borzalmas pusztítást végeztek Szvatov városában. A japán repülők Kanton katonai épületeit is bombázták.

Arsene Hetry, Franciaország tokiói követe, ma kihallgatáson jelent meg Ugaki japán külügyminiszternél. A követ megcáfolta azokat a híreket, melyek szerint Franciaország fegyvereket szállítana Csang-Kaj-Sek marsallnak.

A tokiói pápai nuncius is kihallgatáson volt Ugaki külügyminiszternél és a pápa nevében arra kérte a japán kormányt, hogy kímélje a bombázásoktól a városi lakosságot.

LOTERIA DE STAT

Nu dati notocului cu piciorul
refineți un loz dela
GHEORGHE STĂNOIU

Coroia, Bucuresti, Str. Linseane 83-85, Province, marcat cec postal sau ramburs

SPORT

Csehszlovákiába hívják a Barkochba futball-csapatát

Satumare, julius 2. (Az Uj Kelet tud.) Csehszlovákiai sportegyesületek három mérkőzésből álló turára hívták meg a Barkochba futballcsapatát. A mérkőzések színhelye Huszt, Királyháza és Nagyszőlős lett volna. A kiutazási engedély megszerzése végett a Barkochba elnöksége küldöttséget menesztett a vármegyvei prefektushoz, minthogy a szokások szerint a határszéli cseh és román városok lakói kölcsönöségi alapon határátlépéssel látogatnak át egymáshoz. A prefektus azonban azt közölte a Barkochba képviselőjével, hogy az ügyben csak a belügyminisztériumnak van intézkedési joga. Minthogy pedig az idő túl rövid a szükséges formalitások elintézésére, a Barkochba kénytelen volt a kétségtelenül megtisztelt meghívási ajánlatot visszautasítani.

Csak cäviden...

A Venus a jövö bajnoki idényre teljesen átszervezi csapatát és megerősödött együttesel indul a küzdelemben. Dávid és Demetrovici már alá is írták a Venusnak, Iordache átigazolása is folyamatban van. A múlt évi bajnokcsapat valószínű összetétele a következő lesz: Dávid, Sfera, Albu, Barbulescu, Eisenbeiser, Demetrovici, Orza, Ploesteanu, Humis, Bodola és Iordache. Iordachescu, Petea Válcov, Gruin, Ene és Beffa csak mint tartalékok fognak szerepelni.

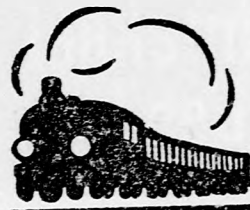
[Satumaren minden évben megrendezik a Satumare Kupa futballtornát. Szerdán este sorsoiták ki a kerületi szövetség vezetősége a Satumarei Kupa mérkőzéseit, amelyek julius 3 és augusztus 14. között kerülnek lebonyolításra. A Seini és carei Staruina kivételével valamennyi csapat benevezett, úgyhogy a kupamérkőzések érdekessége biztosítva van. A sorsolás eredményeképpen a csapatok a következő párosításban játszanak. Julius 3: Osana—Sport Egylet Satumaren. Julius 10: Barkochba—Victoria és CFR—Olimpia Satumaren. Julius 17: Victoria—Barkochba Careimaren, Sport Egylet—Osana és Olimpia—CFR Satumaren. Julius 24 és 31-én Barkochba—Victoria mérkőzések győztesével az Osana—Sport Egylet mérkőzések győztesével és a Staruina a CFR—Olimpia mérkőzések győztesével játszik. A kétfordulós döntő augusztus 7 és 14-én lesz.

Románia kézilabdaválogatott csapata ezen a héten elutazik a világ bajnokságra, melyet Németországban rendeznek meg. A román válogatott első ellenfele julius 7-én Magdeburgban Luxemburg csapata. Ezen a mérkőzésen valószínűleg győz Románia és akkor a következő ellenfele a svéd-holland mérkőzés győztese lesz.

Juhász, a NAC válogatott középfedezete, akinek lábtörése gyógyul, ösztől kezdődően a ploesti Tricolor csapatában fog szerepelni. A NAC és a Tricolor már meg is egyeztek a játékos átadására vonatkozóan. Juhász rövidesen Sovatara utazik egy havi üdülésre, augusztus közepén pedig már megkezdí az edzéseket.

A TASS jelenti: Ekaterina Mednikowa 21 éves pilótán új világrekordot állított fel a könnyűgépek csoportjában 100 kilométeres távon, amit 157.600 km-es átlaggal tett meg. Az előző rekordot Dubkova csehszlovák pilótán tartotta.

A wimbledoni nemzetközi teniszverseny férfiegyes számában Budge USA-játékos legyőzte az angliai Austint 6:0, 6:3, 6:1 arányban és ezzel megnyerte a teniszvilág-bajnokságot.

FÜRDŐKALAUZ

Carmen Sylva a Grand Hotel Movila és a Hotelul Bailor a két legnagyobb szálloda, amelyeknek komfortos ellátását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Folyóvízes szobák. A szálló étterme a legkényesebb igényeket is kielégíti. Olcsó előszobai penzió-árak. Pausál-kúra rendszer. Árjegyzéket díjmentesen küld Grand Hotel Movila igazgatósága.

Brasovban a Villa Parc-Penzió, címe Str. Castelului 134. Telefon: 10-93, Dr. Csongrádine tulajdonos. Új vezetés alatt, az egyébként is új, tökéletesen modern penziót nagyon ajánljuk. Valóságos üdülőhely a Cenk aljában, pormentes levegő, saját strand, családias ellátás, mérsékelt árak. Hideg meleg víz minden szobában, elsőrendű konyha, abszolút nyugalom.

Carmen Sylva a kft. Margo-Penziót ajánljuk. Kényelmes, bőséges ellátás. Árak: 10 napra 2.000 lei, 20 napra 3.500 lei, 30 napra 5.000 lei. Gyermekeknek 50 lei, nagyobb gyermekeknek 75 lei naponta. Jelentkezés június 15-ig: Cluj, Mihai Gulu, Str. Avram Iancu 2. Június 15-ike után cím: Villa Margo, Carmen Sylva.

Erdész utazási iroda közleményei. 1. Párizs két hetenként lei 11.000. — 2. Olaszország ktlön vonattal jul. 1, lei 8.500. — 3. Olasz tavak és egy hét a Lidón jul. 2 és aug. 1, luxus kivitelben lei 16.000. — 4. Legszébb norvég fjordok jul. 14, lei 17.000. — 5. A legszébb három északi főváros, Stockholm, Osló, Koppenhága aug. 1, lei 16.000. — 6. Dalmácia, Görögország, Szicília, „Vulcania” csez óceánjáróval jul. 13, lei 15.500. — 7. Karisbad, Franzesbad, Joachimstal, Pöstyén. Leibniz fizethető, rendkívül előnyös egyéni gyógykúra átalányutazások. Indulás naponta. Kérjen még ma prospektust a következő címen: Biroul de Volaj Ing. Erdész, Bucuresti, Calea Victoriei 168.

Rendszeres járatok

az **EGYESÜLT ÁLLAMOKBA** és **KANADÁBA**

„NIEUW AMSTERDAM”
„STATENDAM”
„ROTTERDAM”
nagy luxushajókon.

DEL-AMERIKÁBA
belga és holland gyorshajókon.
ARGENTINA
BRAZILIA
URUGUAY
PERU—CHILE.

KÖZÉP-AMERIKA
VENEZUELA
COLUMBIA
HAITI — ECUADOR
HONDURAS
COSTARICA
TRINIDAD

INDIA — AUSTRALIA
Az összes délamerikai államok.
PALESZTINA.

Felvilágosítást és prospektust küld a

Holland—Amerika Linie

vezérképvisellete:

„ORT”

Organizatiia Română de Turism
Bucuresti, Calea Victoriei 70.
Timisoara, Str. Venetie 2.

Nem kell külföldre menni

BIXAD Románia Karlsbadja

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű.
Gyönyörű főkvés, fenyvesek között.
Június 1-től nyitva.
Prospektust küld kívánatra: Directiunea Bailor BIXAD, jud. SATU-MARE.

A világhírű Bixad-füzdő ez idén teljesen átalakítva, modern komfortos ellátásra berendezkedve, várja a vendégeit. Olcsó előszobai árak, június hónapban. A fenyvesek között fekvő gyönyörű füzdő ebben a hónapban pompázatosan szép. Tekintettel arra, hogy az idén nagy füzdőszezon ígérkezik, ajánljuk, hogy minél előbb biztosítsa a helyét és írjon a következő címre: Directiunea Bailor „Bixad”, jud. Satu-Mare.

Borsec füzdőn a Nisel Penzióban júliusra már csak néhány szoba kapható. Előjegyzéseket augusztusra elfogad: Serana Nisel, Borsec, Iris villa, jud. Mures.

— **Uioarai gyógyászfüzdőt** ajánljuk azoknak, akik kellemes, csendes füzdőhelyen akarnak nyaralni. A füzdő gyógyhatása európai hírű. **Ellátás napi 60 lejtől.** A füzdő berendezése a legtökéletesebb, modern. Gyönyörű parkok. Gyógyulást reumatikus és női betegségek ellen. Prospektust kívánatra a Füzdőigazgatóság küld, cím: Uioara, județul Alba.

színház-FILM MŰVÉSZET.

A ROYAL MOZGO MÜSORA:
Ma, vasárnap a nyári szezon legnagyobb premierje: Clark Gable és Myrna Loy: Irország lángokban című monumentális filmalkotásban. Egy ir szabadsághős romantikus szerelmi regénye.

A CAPITOL MOZGO MÜSORA:
Premier! Párizsi kaland. Pazar rendezésű zenés, énekes vígjáték, csodás revüjelennetekkel. Főszereplők: Fernand Gravet és Joan Blondell. Műsor előtt: Uj világhírű.

AZ OPERA MOZGO MÜSORA:
Csütörtöktől premier: Ember és orvos. A szerelem és fájdalom szimfóniája. Fősz.: Robert Taylor és Irene Dunne.

A SELECT MOZGO MÜSORA:
Járvány az intézetben. Fritz testvérek, Amerika híres komikusainak szellemes vígjátéka.

AZ URANIA MOZGO MÜSORA:
A halál árnyékában. Izgalmas kalandorfilm egy amerikai detektív életéből, főszerepekben Spencer Tracy és Virginia Bruce.

Egészséges és beleg egyformán áldja a Diana jó halását

A MUNKAS MOZGO MÜSORA:
Két sláger! I. A rabszolgahajó. Társadalmi dráma. Fősz.: Warner Baxter és Wallace Berry. II. A bünök szigete. Eddig nem látott izgalmas exotikus film. Fősz.: Margaret Lindsay és Humphrey Bogart.

AZ EIMSON MOZGO MÜSORA:
Nálunk szórakozhat! I. Tarzan szökése. Jonny Weissmüller. II. Pat és Patachon — munkanélküliek. III. Hírű. Jön: Az elátkozott hajó.

— A világ gépkocsitermelése. Londonból jelentik: A világ gépkocsitermelése 1937-ben angol hivatalos adatok szerint 6.336.000 kocsi volt. Az Egyesült Államok termelése 1929-ben még a világtermelés 85 százalékát tette ki, 1937-ben azonban már 76 százalékra csökkent. Németország és Anglia 1937-ben majdnem kétszer annyi gépkocsit készített, mint 1929-ben; Olaszország termelése nagyjában változatlan maradt, Franciaországé 21 százalékkal csökkent.

— Viszonyt kezdett a saját leányával. Bucurestiből jelentik: Lupeasca (Ilfov) faluban Elisabeta Covaci 42 éves asszony panaszt emelt a csendőrségen volt vadházastársa ellen, aki otthagya őt és saját 20 éves leányával, Magdalena Antoniaival kezdett viszonyt.

APRÓ HIRDETFÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak egy továbbitunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Künnönbejárható butorozott szoba füzdőszobával kiadó. Piața Unirii 9, I. Telefon 14-64.

Komoly, intelligens, 22 éves, zsidó és világi tudományokban képzett, vallásos fiatalember, aki Palesztinában rentabilis grafikai üzemet szándékszik alapítani, hozzáálló életársat keres megfelelő hozománnyal. Leveleket „Satumare” jelígre a kiadóba.

Eladó belvárosban nagy saroktelep, üzlethelyiségekkel. Cím a kiadóban.

Lakótársat keres fiatalember küllönbejárható szobába, esetleg teljes állással. Str. Xenopol 7. Berkovitané.

Szeszgyári Dämpfert oca 30 hektoliterest keresünk megvételre. Heinrich szappangyár Cluj.

Elköltözés miatt eladó sürgősen cseresznye és palisanderes csiszolt ívegű könyvszekrény és íróasztal székek. Ugyanott különböző butorok és háztartási cikkek eladók. Cím a kiadóban.

Butorozott szoba füzdőszobahasználattal hőlgynek kiadó. Regele Ferdinand 34. Telefon 20-11.

Női harisnya és férfi zoknik stoppolását, ézi gombjuk kötését, valamint paplanvarrást vállalok. Háznál és otthon is. Slovits, Dragalina 29. 2. ajtó jobbra.

Négyszoba és összes mellékhelyiségekkel álló másodemeleti lakás augusztus 1-re Str. Saguna 5 alatt kiadó. Értekezni Str. Regina Maria 40. Telefon 15-46.

Összkomfortos lakás: három, esetleg négy szoba, hall, napos, világos kertes házban terraszokkal azonnalra kiadó. Str. Berthelet 10 szám.

Alkalmazok gyakorlott kiszolgálót kőzet bodegában. Szakképzettség, intelligencia és garancia főfeltétel. Ajánlatok „Biztos zsidó egzisztencia” a kiadóba.

Keresünk megvételre használt, de teljesen üzemképes 35—40 HP féltábil gőzgépet, vagy fahulladékkal fűthető szivógáz motort. Vala Somesului S. A. Cluj, Piața Corvin 3.

Nagyobb vidéki városban jölnemő, biztos megélhetést nyújtó vállalathoz benőstülhet román nyelvet bírő 28—30 éves izr. jömege jelenésű, intelligens, minden kritikát kibíró, békés természetű fiatalember (vegyszerművelés előnyben). Egyetlen 21 éves érettségizett, több nyelvet beszélő, csinos és szépek mondott leánynak ismeretség hiányában ezután keresek férjet. Fényképpel ellátott levelekkel „Korrekt” jelígre kérek a kiadóba.

Transilvania új költségvetésében már ötven százalékot fordít a közmunkákra

Felesleges időzni amellett, hogy a múltban mennyi elégedetlenséget okozott Transilvniában a helyi költségvetések összeállítása. Jelentéktelen célokra és fiktív szervezetek szubvencióira 100 milliót folytak el a városok és megyék kasszáiból. Valamennyi dumai állam közül Transilvania tartományban volt a leghibásabb a pénzügyi gazdálkodás. Csehszlovákiában általánosságban a költségvetés 52 százalékát fordították beruházásokra, Jugoszláviában 47 százalékát. Nálunk a tavalyi évig a közmunkákra fordított költségvetési összeg alig haladta meg a költségvetés 25 százalékát. A maradék 75 százalék foglaltsági költségvetés jelentett életfentartási díjakat, különféle segélyeket, amelyek megbénították a tartomány gazdasági életét. Ez ma már nincs meg, sőt egy gyorsuló ütem érezhető. Hadd beszéljenek a számok. Öt hónap alatt a beruházások százaléka 25-ről 45-re emelkedett, amely százaléka azonban ésszerű gazdálkodással év végéig el fogja érni az 50 százalékot.

Jelenleg tehát a közmunkák százalékaránya 20-al emelkedett, amely lehetővé teszi számottevő közmunkáknak az elvégzését, a falvak elektromosításától és állattenyésztésének segélyezésétől, a népegészségügy problémájának legteljesebb megoldásáig. Mindenekelőtt 100 millió megtakarítás történt azáltal, hogy az összes szubvenciókat törölték a költségvetésből. Másodsorban pedig a költségvetésekben nem szerepel többet a haszontalan személyi költségek és napidijak, ami 82 millió lejt tett ki egy év alatt.

De nemcsak ezt a megtakarítást kell értékelni, hanem magában véve azt is, hogy hogyan korlátozzák pontosan és becsületesen a kiadásokat. Transilvania tudja már, hogy a befizetések feléből beruházásokat fognak eszközölni. És tudja azt is, hogy a munkálatokat gyorsan fogják lefolytatni a legteljesebb felelősségérzés terhe mellett.

Nem kevésbé fontos tény a költségvetések összeállításának határozott gyors irama. A helyi pénzügyi technikája, bár a lehető legegyszerűbb alapon véve, évről-évre komplikálódott a legteljesebb zűrzavarig. A megyék legnagyobb részét fiktív költségvetéssel vezették ügyeiket, mivel a normális eljárásokat rendkívüli kölcsönökkel helyettesítették s a végrehajtások állandó ellentétben voltak az adózók fizetési képességeivel. Példának elég, ha a múlt év elejéről megemlítjük, hogy 1937 május 30-án csak hat transilvianiai megye készítette el költségvetését.

Ma már minden zavar eloszlott a helyi pénzügyek technikáját illetően. Ugy a városok, mint a megyék költségvetéseit 20 nap alatt elkészítették, klasszikus tanulmányi bizottságok nélkül, a gazdasági ügyosztályok kontroverzái nélkül, amelyek öt százalékot elfogadtak az előirányzásokból.

El lehet mondani, hogy az egyesülés óta ez az első év, amikor Ardealnak reális, határozott célzatu költségvetése van s így biztosíthatja a gazdálkodás felsőbbbségét.

Miért ölték meg Konovalecet, az önálló Ukrajna titkos vezérét

Németország keze a rotterdami merényletben

Rotterdam, július 1. Ez év május 23-án két férfi találkozott a rotterdami Atlanta kávéház egyik asztalánál. Idegen nyelven, amit az egyik kiszolgáló pincér lengyelnek vélt, néhány szót váltottak egymással. Déli tizenkét óra hét perckor az egyik férfi eltávozott, miután egy kis csomagot adott át a másiknak. Ez a másik férfi kifizette a cseht, majd maga is pár pillanat múlva eltávozott. Abban a percben azonban, amikor a kávéház ajtaján az uccára kilépett, a kezében tartott csomag felrobbant, két járókelőt megsebesített, magát a csomag vivőjét pedig megölte. Tizenkét óra tíz perckor ez a második férfi már halott volt.

Az áldozat kilétét a rendőrség még aznap megállapította. Ez a halott bizonyos Konovalec nevű ukr, Európa legismertebb titkosaságának és az ukrán önállósági mozgalomnak a vezére.

A világon körülbelül negyven millió ukrán él, legnagyobb részét szovjetország és lengyel fennhatóság alatt, de szép számmal élnek Romániában és Csehszlovákiában is. Konovalec megöletésének híre ezt a negyven millió embert ma is izgalomban tartja a májusi merénylet óta.

Egy francia újságírónak most hat héttel a merénylet elkövetése után sikerült kideríteni a részleteket, amelyek a Konovalec ellen elkövetett merénylet hátterében állanak. Az újságíró ezeket írja a véres merénylettel kapcsolatban:

Konovalec a szeparatista ukránok nemzeti szövetségének elnöke volt, egyben pedig e cél érdekében a legnagyobb európai terrorista társaságnak is a főnöke. Ez a terrorista társaság tíz év óta a merényletek egész sorát hajtott végre az önálló Ukrajna megteremtése érdekében. Egyedül Lengyelországban, ahol az összes ukránok egyötödére él, a terroristák a következő merényleteket hajtották végre a világháború befejezése óta:

Hét merénylet következett el az államkincstár postaszállítmányai ellen és tizennegy esetben robbantottak fel vasutakat. 554 lengyel közigazgatási tisztviselő és 189 magasabb állású lengyel vezető ember ellen követtek el merényletet, közöttük megölték Petratz volt belügyminisztert, fényes nappal Varsó főútcáján, Göbbels 1934-es lengyelországi látogatása alkalmával.

Konovalec merénylőjének személyazonosságát is sikerült megállapítani a rotterdami rendőrhatalóságoknak. Ez az ember cseh hami utlevéllel szerepelt, mint egy Novák nevű egyéniség, igazi neve azonban Baluk volt. Baluk lengbergi születésű ukrán volt, egy ideig az orosz GPU-nak állott szolgálatában, de később csatlakozott az ukrán függetlenségi mozgalomhoz. Sokan gyanusnak tartották Balukot abból a szempontból, hogy régi ösztöndíjait a GPU-val az ukránokhoz való csatlakozása után is fenntartja. Maga a

meggyilkolt Konovalec ellenben egyik legmegbízhatóbb emberének tekintette Balukot.

Ukrán katonai iskolák Kanadában Hogyan képzelték el az ukrán szeparatisták hazájuk függetlenségét? Az ukránok 1936 óta azon dolgoznak, hogy Amerikában állítsák fel katonai kereteiket, melyek támogatásával az ukrán függetlenségi mozgalmat kellő időpontban megkezdhetik. Az elképzelés szerint harminc-negyven ezer embert toboroznának Amerikában ukránok közül erre a célra. S hogy terveik megvalósítása mennyire előrehaladott, azt mi sem jellemzi inkább, minthogy Amerikában lövészezsületek címen máris jelentős ukrán nemzeti katonai keretek működnek, Kanadában hat tiszti iskolát nyitottak ily elbuktolt formában, három gyalogsági, kettő lovassági, egy pedig tüzérségi tisztek számára.

1937-ben Kaputinski tábornok ezeket az iskolákat szabályos inspekciós körút kapcsán látogatta meg, de fővezérük az amerikai ukránoknak egy francia származású De Morland nevű ezredes, aki 1919-ben a galíciai ukrán harcok idején zászlóaljparancsnok volt. De Morland ezredes ebben az évben Szaszakcevanban már repülőtisztí iskolát is nyitott az amerikai ukránok számára.

Az ukránok meghasonlása egymás között a „Monacói konferencián” robbant ki.

Ez a konferencia okozta voltaképpen Konovalec halálát is. Az ideális ukrán szeparatista törekvéseket ugyanis keresztelte a német politika. Rosenberg Alfréd már régóta nagy figyelmet szentelt az ukrán mozgalomnak. S hogy az ukránok szimpátiáját megnyerje, Münchenben külön ukrán intéz-

BARBAX

perc alatt remekül birtvákozhat szappan, e set nélkül a közismert **BARBAX-RAPID** crémmelel.

Gyártja: Ardealul S. A. Carei

AJÁNDÉK...

azok számára, akik azt hiszik, hogy minden készítmény a haj számára haszontalan.

Az elsők vagyunk, akik beismerjük, hogy egész sor haszontalan készítmény létezik, amelyet család módton „csodás” készítménynek árulnak kopaszág ellen. De éppen annyira igaz is, hogy igen sok férfi nem akadályozza meg a kopasztságot, mert elhanyagolja a hajápolás legegyszerűbb szabályait is.

A kopaszág a hajhagymák gyöngeségének és a bőrkopaképződésnek a következménye.

A Trilysin, ennek a tudományos hajerősítő szernek a mindennapi használata ajánlatos, mihelyt a hajhullás első jeleit észleli.

TUDOMÁNYOS HAJERŐSÍTŐ SZER

Trilysin

A Trilysin eltávolítja a korpát, új életet önt a hajhagymákba és küzd a kopaszág ellen

ményt létesített. Rosenberg Alfréd befolyására a japánok, németek és az ukrán függetlenségi mozgalom egy része megállapodást kötöttek, amelynek célja a következő lett volna:

Japán-német támogatás

Az amerikai káderek teljes létszámmal háború esetén nem az európai Oroszországban jelentek volna meg, mint ahogyan eredetileg tervezték, hanem a japánok oldalán a Távolkeleten verekedtek volna a szovjetek ellen és ezek a harcaik lettek volna hivatva arra, hogy a tulajdonképpen Ukrajnában lelki nyugtalanságot és felkelést szítsanak. A Japán érdekében, illetve a szovjetek ellen teljesített szolgálataik fejében az ukránok Távolkeleten, az úgynevezett Zeleni Klin területen kaptak volna önálló államterületet, ahol jelenleg is él körülbelül kétfélmillió ukrán.

Konovalec ezt a tervet, mint olyant ítélt meg, amely az igazi ukrán függetlenségi elképzelésekkel homlokegyenest ellenkezik és valószínűleg távolabbi időre tervezett német machinációk érdekeit szolgálja. De Morland ezredes és az amerikai ukrán keretek vezetői azonban Rosenberg pártjára állottak. Ez év április 6-ika és 8-ika közt a két ukrán frakció vezetőit Monacóba hívták össze megbeszélésre és ezen a Rosenberg-féle terv győzött.

Miután Konovalec a monacói megállapodás után is ragaszkodott eredeti álláspontjához, Baluk ellenben teljesen De Morlandék pártjára állt, kellett a rotterdami tragédiának megtörténnie.

Abbazia
fürdőszalon!

Hotel QUISISANA & EDEN
Legjobb központi fekvés. Tejes kényelem. Kitűnő konyha.

MAJUS—JUNIUS: ELŐSZEZONARAK.
PROSPEKTUST KÖZZÉTEGGEL KÜLDÜNK.

Diákok a könyvhöz, tanárok a katedrára!

Calinescu miniszter beszédének jelentősége

Armand Calinescu belügyminiszter, ideiglenes nemzetevelésiügyi miniszteri székébe való beiktatása alkalmával tartott beszéde a mai idők alkotmány-történelmének legjelentősebb fejezetét képezi.

A miniszteri felszólalás néhány, feledésbe ment jogszabályról emlékezett meg.

Armand Calinescu utalt az államnak arra a csorbíthatatlan jogára, miszerint valamely ország ifjuságát az állam életritmusának megfelelően nevelheti. Lehetetlen, hogy az állam általános szellemétől ismételt eltérések forduljanak elő a tanítási téren.

Mi ez az általános vezérfonal a nemzetevelésben?

Egyetlen mondatban megszövegezhető: diákok a könyvhöz, tanárok a katedrára!

Megengedhetetlen, hogy a jövőben a diákok idejük legértékesebb részét terméketlen, szubverzív politikai mozgalmakban töltsék.

A tanulás kora az ismeretek szerzésének ideje kell, hogy maradjon. A tanulmányi intézmények visszatérnek eredeti hivatásukhoz: a tanulásához és a neveléshez.

A legsötétebb kulturálatlanságba süllyed az ország, ha nem tart lépést a tudomány előrehaladásával. A fiatalságot bűn elvonni káros célok érdekében egyetlen hivatásától: a tanulástól.

Ugyanakkor azonban a tanár legyen méltó katedrájához és nemes szellemben készítse elő a fiatal lelkeket a jövőre.

ELADÓ 24 colos Topan gater 40 HP gőzkazánna, két gőzöldével, cirkulárral, inga- és szalagfűrésszel, teljesen új szizajattal, vasutállomás mellett, búkk- és tölgyerdő közelében, összes működési engedélyekkel, teljesen üzempépesen, kitűnő karban. Löwi, Satumare, Decebal 17.

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Garden party a Weizmann-kastélyban

Irtá: ÜHLBAUM ETUS

Telaviv, június végén.

Vera Weizmann külön fejezet a cionizmus történetében. Példaképe az ideális élettársnak, aki részt vesz férje, Dr. Chaim Weizmann mellett minden zsidó politikai megnyilvánulásban, akit kongresszusokról kongresszusra, tárgyalásról tárgyalásra kíséri és ott van a legizgalmasabb támadások idején is mellette. A csendes, nyugodt otthon, a szalonok könnyed csevegését az örökös bolyongással cseréli fel Vera Weizmann. Amerikába, Londonba, Palesztinába mindenütt elkíséri a nagy államférfiut. De nemcsak férje politikai tevékenységét éli át, hanem külön terepmotot is teremtett magának. A Wizo Világszervezetének egyik vezetője és aktív, komoly munkával vesz részt abban. Nem csak a nivót és nevét adja hozzá, amint az már Európában a társasági helyi helyeknél szokás. Vera Weizmann mindig ott van, ahol legnagyobb a szükség. Amikor a németországi borzalmak hontalanná tették a német-zsidó asszonyt, Weizmannék maguk álltak élére a Németországból kiűzötték érdekében megindult akciónak. S minthogy e pillanatban a legnagyobb megpróbáltatások az osztrák zsidóságra szakadtak, Vera Weizmann az osztrák zsidó nők ügyét vette a kezébe; helyesebben — a szívére.

A hontalanná vált lányok és asszonyok kopogtatnak Palesztina kapuin. A Wizo keretében már régen működik a „Hachsarot Haisá“, amelynek az a feladata, hogy palesztinai foglalkozási ágakra képezze ki a nőket. A hirtelen megnövekedett osztrák bevándorlás szükségessé tette ennek az alapnak a kiszélesítését. Ki kellett bővíteni a kereteket, hogy újabb több száz osztrák zsidó lányt és asszonyt tudjon a Wizo kiképezni a különböző gazdasági, háztartási és egyéb foglalkozási ágakra, amelyek révén az országban elhelyezkedést nyerhetnek. Egy csapásra nagyobb összegre volt ehhez szükség. Es Weizmanné impozáns, nagyarányú kert ünnepélyt rendezett erre a célra rechoboti kastélyában.

A Weizmann-villa

A rechoboti Weizmann-kastély talán még kis miniatűrje sem azoknak a kastélyoknak, amelyeket Budán, Schönbrunnban, Potsdamban valaha láttam. Ezeknek a méreteivel nem versenyezhet. De Judea hegyei, az elmosódó kék hegylánc, a hatalmas narancsliget, melynek közepén áll, a palesztinai vegetáció pompás illata, a sok báj és szépség, amely ezt a kastélyt körülöleli, feledhetetlen képet hagy emlékünknél. Magát a villát az ország egyik legnevesebb mérnöke, a német származású Mendelsohn tervezte. Emeletes villa. A portálé, a front, az óriás hallok, a táncterasz, a halastó, a parkirozás, a csodás gyepes nagy mezőny, a sok ritka virág és maga a kert berendezés a legfinomabb izlésre, a legmodernebb stílusra vallanak. Nem csoda. Weizmann építtetett és Mendelsohn volt az építő. A kastély területe a parkkal együtt 40 dunam kiterjedésű. A kastélyból nem látszik a kolónia, pedig dombon épült s a kis városka zaja nem jut fel ideig. Csöndes, méltóságos, impozáns ez a „fejedelmi“ hajlék.

Utban a „királyhoz“

A telavivi Wizo irodája előtt autotaxik sorakoznak. Innen visz az autó Rechoboton keresztül a kastélyba. Már a taxikban megkezdődik a nemzetközi találkozás és a vita. Az egyik hölgy canadai, a másik párizsi. Egy délafrikai és egy sziléziai ur ül mellettünk. Egy palesztinai hölgy is van az autóban, aki csak héberül beszél. Vajjon Weizmann is ott lesz-e a kert ünnepélyen? — kezdődik a tárgyalás. Tudjátok-e, hogy királyhoz megyünk most? A Zsidó Állam utban van és Weizmann ennek az utban lévő államnak a leendő feje. Weizmanné, a vendéglátó háziasszony tehát annyi, mint egy királynő. Így elmélkedünk az autóban és mindannyian át vagyunk hatva attól a gondolatától, hogy kivételes dologban van részünk. Ennek a jegyében hamarosan össze is barátokunk, mi kiválasztottak, akiknek kezében ott lobogtatja a szél a Weizmann-pár meghívóját. A

meghívó 1 fontba került. Nagy összeg ez a mai krízis időkben, 1200 lei egy jegyért! De boldogan hozzuk meg ezt az anyagi áldozatot már azért is, hogy résztvehessünk egy ilyen nagyszabású ünnepségen és akcióban. Négyezer leit eredményezett a Wizo javára az a néhány óra, amelyet a Weizmann-kastély hatalmas parkjában eltöltöttünk.

A megérkezés

Autóink Telavivtól Rechobotig virágzó zsidó kolóniák között vezet. Már nincs az a bódító narancsillat, ami alig néhány héttel ezelőtt kábította az arra utazót. A narancsvirág helyén apró kis mogyoró nagyságu zöld narancsooskák pislognak a dus lombozatu fákról. Elhagyjuk Nész Cionát és kitérünk a rechoboti országútra. Az autó egy mellékútra kanyarodik. Odaérünk a kastély lábához. Széttárt kapu, előtte autók. Az autókban eljertörök szállanak ki. Elveszik a meghívót, begérikdük nevünket, ellenőrzik a meghívó számát, a Wizo irodájában bejegyzett nevet. Rendőrség és díszőrség, zsidó „gafirok“ mellettük töltényekkel megrakva, állanak a kapu előtt. Csak szigorú kontroll után folytathatta az autó utját föl a kastélyba. Hosszu, parkkal övezett bitumenes ut vezet fel a villa bejáratáig. Már végeláthatatlan sora áll ott az autókban.

Egy kis megilletődés érződik mindnyájunkon, amikor kiszállunk az autóból. A hallban hölgyek fogadnak. Bemutatkoznak, megkérdezik nevünket, aztán bemutatnak bennünket Weizmannék. Weizmanné uccai öltözetben, kalappal, fehér glasszé-keztülvél fogad a hallban, kezet fog valamennyiünkkel, mind az ötszáz érkező vendéggel.

A kertünnepély

A ruhatárakba vezetnek bennünket és onnan ki a kertbe. Káprázatos bárók, büffék mindenfelé. A gyepen párnák, napellenző ernyők, terített asztalok, kert székkek. A Nachlat-jizhaki Wizo farm növényekéi fehér

főkötővel, fehér köténnyel, egyenlő kék ruhában, a fáradhatatlan felszolgálók. Ők állanak a büffét-nél, ahol szem száj ingere sorakozik a dusan megrakódott asztalokon. Hidedg italok, meleg kávé, tea, fagyalt, földi eper habbal, csokoládék, sütemények szendvicsek, narancs, grapefruit lé, torták, migonok gazdag változata mind a Wizo konyháiból kerül ki.

A toalett egy része párizsi divatrevünek is beillene. Világos nyári estélyi ruhák, fehér tüllök, taftok, káprázatos tarka mintázatu délutáni ruhák, különleges kert toalett, uccai ruhák, nagy fehér kalapok változatos képe tarkítja a zöld mezőnyt. Mint kert tiúndérek úgy bukkannak fel Rechobot 14-16 éves lányai. Igazi üdítő jelenség. Megannyi virágos direndliben, fejlőkön margareta, viola füzérrel, kezükben megrakott kosár. Tombola jegyet kínálnak. A palesztinai gyárak „töcér háárec“, palesztinai mekékel járultak hozzá a Garden Party anyagi sikeréhez. Szobnól szebb ipari cikkek képezik a nyerevénytárgyakat, Palesztina ifju ipara van bőségesen reprezentálva. A nyerevénytárgyak között egy kosár friss hazai tojás, turó és vaj is látható. A sürgésforgás, élénkség mind nagyobb lesz, újabb és újabb vendégeket hoznak az autók. A tombola asztalnál váltakoznak a kiáltások. Ott látjuk Rub'n festőművész csoport, jellegzetes fejét is. Nehányan a halastóban horgásznak. Mások a hallokon keresztül a bár melletti táncteraszra tódnak. Weizmanné az oradeai származású Farkas professzorral táncol, aki a rechobotikisérieti állomás egyik oszlopa. Aztán az ifju Hofien, az Angol Palesztina Bank igazgatójának fia a boldog táncos. Lord Carmel (Sir Herbert Samuel) menyé is a táncolók között van. Szalon-zenekar játsszik és a legdivatosabb táncok kerülnek sorra. Egy gyászruhás hölgy tart felém. Dr. Celina Sokolow. Csodálatos memóriájuk van ezeknek az embereknek, akik az egész nagy

A galileai honfoglalás hőskorából

DVORAH DRACHLER

Ukrajna egyik falucskájában nevelkedett fel Dvorah, elszigetelten mindattól ami zsidó. Orosz parasztyermékek voltak jártás-társai, a gyermekévek öntudatlansága még nem érlelte meg mindazt, ami a későbbi Dvorah életét vezérelte és irányította, ami szívében olthatatlan rajongást és szeretetet támasztott népe és hazája iránt.

Dvorah előtt nem lehettek akadályok, melyeken keresztül ő el nem tudott volna jutni kitűzött céljához. 1913-ban — tel-adesi Sómér kolónián dolgozott. Tel-Adast imáda, de a kolónia emberei mindig idegenek maradtak számára. Mint a megvalósítás, az örökös tettek embere, fájdalmat érzett a hatalmas ideálművészt látván, amelyről nagyon jól tudta, hogy csak teoria marad örökre. Kevesebb ideálművészt és több munkát sokkal nagyobb megbecsülést váltott ki belőle. Ha el is hagyta Tel-Adast, de valami mindig visszahívta oda, a fölöz, amivel szoros kapcsolatot érzett.

A háború ideje alatt vakmerő szerepre vállalkozott Dvorah. Damaszkusz és Erec között utazgatott állandóan leveleket és híreket csempészve az internált chalucoknak, sohasem számolt a pillanat veszélyével, nem rettent meg semmitől sem, nem tudta, mi a félelem. Még óvatos sem volt és így a hatóságoknak csakhamar feltűnt gyakori utazgatása Damaszkuszól Erecig, nő ruhában rejtett kémet sejtettek benne és kiadták az elfogatási parancsot. Dvorah idejében megtudta a fenyegető veszély közeledtét és nem léven ideje gondolkodásra és mérlegelésre, egy zsúfolt katonai vonat tetején indult vissza Erecbe. Nem történt semmi baja a kockázatos uton a zuhogó eső ellenére sem, a csodálatos véletlen sokáig megőrizte őt az élet és nagyobb, szentebb feladatok számára!

Mikor mégis fel kellett hagynia a damaszkuszi utazással, visszatért Tel-Adasba, ahol hosszú évekig a legnehezebb chaluc munká-

kat végezte. Az erעי munka akkoriban senki fizikumát nem kímélte és a kitaró, sziki Dvorah is egyszer beteg lett. Dolgozni többet nem tudott. Előfordul, hogy a természet követelményei legyűrjék a legmélyebben gyökerező akaratot is, jeruzsálemi kórházba került. A kórház megnyugtató tompa nyugalma és békés fehér falai között hallotta meg a metullai, kfar-gileadi és tel-chaji zavargásokat. Es Dvorah meggyógyult... elhagyta a kórházi ágyat. Jól tudta, hogy a Vaad Hagana, az önvédelmi csapat elhátározta, hogy több leányt nem vesz fel, mégis levélben fordult a vezetőséghez, hogy a határozat ellenére is vegyék fel. Dvorah ismert alakja volt Erecnek, így a vezetőség engedett kérésének, akkor minden erős zsidó lélekre szükség volt. Még a teljes gyógyulás előtt hagyta el a kórházat.

Tel-Chájban akkor érkezett, amikor az arabok megtámadták a kolónia állat-állományát. Nyílt provokáció volt ez, amely harcot akart a győzelem reményében a kolonistákkal. Fegyverhez kellett nyulni, védelemlről volt szó. Golyózápor mindkét részről, az arabok egy időre visszavonultak, de Tel-Cháj megkövetelte az első véres áldozatot: Aháron Scher elesett...

Dvorah jelenléte nem maradt észrevétlenül Tel-Chájban, minden nő számára fegyvert kért, ez nagyon megerősítette a harcolók tábort. Fegyverüket állandóan maguknál tartották, lefekvésnél ágyukban rejtették. Dvorah rendbeszedte a zürzavarok miatt elhanyagolt háztartást és ezután ő gondoskodott arról, hogy a kolónia rendszeresen élmezze legyen.

Naponta megtörtént, hogy az őrt álló chávér kiáltása hangzott fel: Al hánékes „fegyverbe“, vagy Al hámákomot, „Mindeki az őrhelyére!“; azonnal megszünt az építőmunka a kolónián és mindenki fegyverrel kezében elfoglalta a maga helyét a védelemben.

világot járják és annyi emberrel találkoznak. Megismer. Celina nem táncol, komoly, zárkózott, mint mindig.

Weizmann is megérkezett

Weizmann édesanyja, egyik sógornője, Ida Weizmann, és öccse, Moshe Weizmann, a héber egyetem professzora is jelen van. Ezenkívül az ország más előkelőségei és pénzügyi kapacitásai is.

Táncközben valaki int Weizmannék. Hirtelen otthagyja táncosát és kecses mozdulataival most nem a zene ütemére lépked, hanem a kijárat felé siet. Autó érkezik és Weizmann száll ki belőle. Weizmann a „Vaad Hachaluka“, a felosztás: bizottság ülésén vett részt Jeruzsálemben és a késő délutáni órákban érkezett vissza. Eléje szalad Weizmanné. Megható, bájos ez a kis „családi jelenet“, amely ott játszódik le mindannyiunk előtt — amikor egy asszony a veszélyes utról érkező férje elé megy. Egy meglepő mozdulat, talán csak egy tekintet... Ez az elcseszt intím pillanatkevesebb előttünk bármely politikai reprezentációnál. Eddig csak úgy láttuk őket egymás mellett az emelvényen. Méltóságát, hiszen egy pódium magaslátán. Most az otthonukban.

Weizmann, a vendéglátó házigazda is betér a kertbe. Egy órát tölt el ott, aztán visszavonul szobába. Fáradtnak, betegnek látszik. Bár a tartása kifogástalan, egyenes és tisztelettel parancsoló. A vonásaiiban csatlakoztatul ott húzódik meg a fáradságos misszióban eltöltött 2 évtized nyoma. Alva issza meg kávéját a büffetben, kezét fog a közvetlenül körülötte levőkkel, sétál a parkban néhány barátjával a vendégek közül, aztán nem látjuk többé. De megjelenése szenzációként hatott a jelenlévőkre.

Alkalom adódik, hogy néhány szót váltsak Weizmannéval. A romániai Wizora kerül a sor. Emlékszik Dr. Roth Dezsőnére és a legmelegebb elismerés hangján beszél róla.

Az elismerő szavak csengenek fülemben, amikor bucsut vesznek a felejthetetlen szépségű parktól és nem tudom, vajjon a rechoboti délután szépsége, vagy az a kis lokál-patriotizmus mellege hat-e át jobban, amit a transzilvániai Wizo vezetőről, Dr. Rothnéról hallottam.

Dvorahnak az örökös rettegés mellett még számtalan hétköznapi gondja is volt, főzni is kellett az emberek számára és kivinni a veszedelmes, rablókkal teli utakon át a dolgozóknak az ebédet. Hiába, a szorongatott helyzet ellenére is, élelemre szükség volt azoknak, akik farsztó munkát végeztek és Dvorah nagyon alkalmasnak látszott, hogy ne vegye észre a feladat mellett meghúzódó életveszedelmet, így ment ez napokig.

Megmagyarázhatatlan előérzet nyugtalanította a Tel-Cháj-i gyásznap előtt Dvorah, közölte a chevraival is, hogy sejtje, hogy meg fogják rövidesen támadni a kolóniát. Mégis átment Kfar-Gileadiba, ahol nem akarták visszaengedni Tel-Chájba, látták mennyire ki van merülve az utóbbi idők nagy fáradalmaitól és izgalmaiktól, de Dvorahval nem lehetett ellenkezni, ha ő valamit keresztül akart vinni, attól nem bírta senki eltéríteni. Visszatért, hogy utolsó éjszakáját töltse el Tel-Chájban...

Reggel, mint máskor, kihajtották az állatokat a legelőre, mikor az őrt álló chávér jelt adott, hogy idegenek közelednek, erre visszaverték az istállóba az állatokat. Kemál effendi és néhány arab tiszt jelent meg a kolónián. Kérésüket bejelentették Trumpeldornak: bebocsájtást akarnak, hogy francia katonákat keressenek a kolónián. De ez csak ürügy volt. Az arabok behatoltak az épület belső részébe és felmentek az emeletre „keresni a francia katonákat“ és az egyik szobában ott találták Dvoraht revolverrel a kezében. Kemál effendi kicsavarta kezéből a revolvért, Dvorah segítségért kiáltott társaihoz. Trumpeldor megparancsolta, hogy löjjenek és ment bezárni a kaput.

Több golyó érte Dvorahot az effendi fegyverétől, mire élettelenül bukott a földre. Ott találták legjobb barátjával, Szará Csikikkel egymást átölelve — holtan.

A kolónia disztermében egy sas alatt van Dvorah és Szará mellszobra, mint hirdetője a szomorú nap emlékének. Azóta, sohasem csendült fel ének és zene hangja ezen a helyen.

HIREK

A közmondás azt mondja, izzadni egészséges

Lehet ugyan valami igaz is ebben a közmondásban, azonban az ápolat kultúrember nehezen fogja vállalni a test természetes funkciójának az izzadással felmerülő kellemetlen következményeit. A kellemetlen szag, a nedves kezek és izzadó lábak, csak részei az izzadás kellemetlen következményeinek. Itt csak a célszerű bőrápolás a tejbázison előállított Hidro-Milkuderm krémmel segíthet. Ez a szintelen és szagtalan krém, a szenvedő bőrrészeire való könnyű rákenéssel is megszünteti, a bőrt felélénkíti és semmiféle káros hatással nincsen rá. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Időjárásjelentés. A bucaresti meteorológiai intézet jelentése szerint ma a következő időjárás várható: Egy-két milliméterrel emelkedő légnyomás, továbbra is derült égbolt, enyhe északnyugati légáramlás, további felmelegedés, zivatarokra hajló irányzat, helyi jelleggel az ország nyugati részeiben.

Uj védelmi vonalat építenek a francia katonai hatóságok. Rómából jelentik: A Stefani értesülése szerint a francia katonai hatóságok egy új védelmi vonal megteremtésén fáradoznak, amely hasonló lesz a híres Maginot-féle erődítési övezetnek. Az új védelmi vonal az elzászi határvidékeken épül fel egészen a svájci Basle város vidékéig. Ez a környék eddig minden védelmi megerősítés nélkül állott, tekintettel arra, hogy Franciaország Svájc semlegességének tudatában ezen a vonalon minden védelmi intézkedést szükségtelennak tartott. Az újabb idők fegyverkezései, Svájc semlegességének ismételt megerősítése ellenére is, szükségessé teszik az új védelmi övezet kiépítését. Ezekben az erődítésekben hatalmas átmérőjű védőágyukat helyeznek el és az ágyúkból kiröppendő golyók svájci terület felett elszállva tudnának egy jövődő háború esetén az ellenség sorait hatalmas pusztítást végezni.

BĂILE

Episcopopești

Gyógyfürdő és üdülőhely

Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° kénes rádiomos hőforrásait reuma, köszvény, csusz, ischias, trombozis, valamint női betegségek ellen.

Iszapfürdő

forró iszapkölésők szakorvos vezetése mellett.

Lakás, gyógy-, vagy hullámfürdő háromszori ételapszerinti étkezés

Május	— — — —	Lei 160—180 naponta
Junius	— — — —	„ 180—200 „
Julius—augusztus	— — — —	„ 200—240 „
II. oszt. penzió	— — — —	„ 120—150 „
Gyermek 12 évesig	— — — —	„ 120—140 „

Orth. kóser étterem és vasúti kedvezmény. Elsőrangú zene. Curszalóban minden este tánc, tombola, verseny-tekepálya.

Románia egyetlen hullámfürdője

Az „Ellenőr”, Tóth Sándor lapjának új számát a neves tanári újságíró, Kubán Endre cikke vezeti be, melynek címe „Merre haladtok vén diákok?” Országos érdeklődésre tarthat számot Tabéry Géza, a kiváló írók cikke, amelyet az EGE gazdasági útján írt, Tóth Bálint pompás utelirást ad Nürnbergről, a mult és jelen városáról. Hegedűs Nándor, a magyar közönség egyik legkiválóbbja személyes tapasztalatait közvetíti egy szlovenszói közönségben lefolyt választásról. Megható cikket írt Tamásy György Goga Octavianról, akinek szűkebb környezetéhez tartozott és méltatja nem a politikust, hanem a nagy költőt. Sok cikk van ezenkívül ebben a számban, ami méltán keltheti fel az ország olvasóközönségének figyelmét. Közgazdasági rovata ezuttal is bővebb és jól informált. Az „Ellenőr” kapható mindenütt az országban, ahol újságot árulnak és Magyarországon.

Borzalmas szerencsétlenség a craiovai gyakorlótéren. Craiovából jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a craiovai gyakorlótéren. Tankrombolási gyakorlat közben az egyik gödörben elhelyezett dinamit nem robbant fel idejében. Az aknavető-osztag tisztje embereivel együtt odament, hogy a hibát megállapítsa. Amint a gödörhöz értek, a robbanás bekövetkezett. Iancu Stanescu hadnagy, Zlatcu Marin altiszt, Apeleveau tanár, tartalékos kiképző szakaszvezető és Bassa örvető meghaltak, két katona súlyosan megsebesült.

Számos női bajnál gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel, éhgyomorra egy fél pohárnyi „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kifűrti, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Max Reisch új modern színháza. Max Reisch, az ismert jiddis színgazgató és rendező Cernăuțiából Clujra érkezett, hogy érintkezést lépjen vezető zsidó körökkel. Már előzőleg felkérte Transilvania számos városát ebből a célból. A színgazgató ugyanis Cernăuțiában működő „Goldfaden” színházat, amely az utóbbi hónapokban súlyos megpróbáltatásokon ment keresztül, újjáépítette és egészen modernül rendezte be. A színház július 15-ikén nyílik meg, elsőrendű művészi erők közreműködésével. Az együttes október 15-ig játszik Cernăuțiában, azután Transilvaniaba jön hosszabb vendégszereplésre. Innen az ókirályságba, majd Basarabiába mennek Reisch igazgató színészei. Az igazgató egészen új jiddis és jiddisre fordított darabokat fog színre hozni, közöttük egy transilvaniai szerzők által írott darabot is.

Eljegyzés. Rosenberg Hancika Simleul Silvaniei és Kollmann Kálmán Oradea jegyesek. (M. k. é. h.)

Rövid hírek mindenütt. Barbilian román professzor, egyetemi tanár előadást tartott a bécsi Rudolf egyetemen különböző számtani problémákról. A professor Muenterben két előadást tartott. — Avramoff bolgár kommunistát a szófiai törvényszék 12 évi börtönre és 300.000 léva pénzbírságra ítélte. — A magyar parlament megkezdte nyári szünetét. — A német-lengyel gazdasági egyezményt aláírták. Szeptember 1-én lép érvénybe és Danzigra is érvényes lesz. A német-svájc király-egyezményt meghosszabbították jövő év június 31-ig. — Dahlemben, az ottani protestáns templomban 2000 hívő és 70 lelkész vett részt azon az istentiszteleten, amelyet Niemoeller lelkész egy éves fogvatartásának megemlékezésére tartottak.

Orvosi hír. Dr Hamburg József szemorvos külföldi utjáról visszatért és újból rendel Cluj, Calea Regele Ferdinand 34 sz. alatt.

Csörgőkigyó-derbyt rendeznek Amerikában. Newyorkból jelentik: North Liggie Rock arkasasi városkában július 4-én az amerikai függetlenség ünnepén, országos csörgőkigyó-derbyt rendeznek. A szokatlan verseny szervezőjéhez, Joe K. Poch gyógyszerészhez ötszáznál több nevezés érkezett. A versenyző csörgőkigyók 800 méteres pályán sikkannak végig a 250 dolláros díjért: a pályát a tribünöktől biztonság kedvéért acél-falakokkal választják el és a falakba gyenge villamosáramot vezetnek a „versenyparipák” sejkentésére.

Szép sikerrel zajlott le a Napközi Otthon gyermekdelutánja. Szép sikerrel zárult a Napközi Otthon javára rendezett gyermekdelután. A szereplő gyermekek mindent elkövettek a siker érdekében. Ugy a táncszámok, mint a zeneszámok a legnagyobb tetszést váltották ki a megjelent közönség körében. A műsor keretében felléptek: Fischbein Judit, Berger Kató, Mihálovics Reili, Hönixberg Vera, Adler Éva, Grün Klári, Lázár Judit, Blau Kató, Schwimmer Gabi, Hochteitl Magda, Finkelstein Aliz és Médi, Bistiz Gyuri, Zoltán Pali, Man Viorel, Friss Ervin és Viktor, Lebovits Endre, Rapaport Bandi, Leszmann Ottó. Mindezek a tehetségek legjavát adták. A rendezőség ezuton is köszönetet mond mindazoknak, akik segítségükkel hozzájárultak a szép eredményhez a szegény gyermekek javára.

Kérjen mindig

Primeros Gummi Luxus

Jóminőségű és higiénikus.

Dijitalanul

CSAK RÖVID IDEIG!

TELJESEN INGYEN KAP EGY KIS ÜVEG KITÜNŐ „le Vertige” parfümöt, a COTY gyár legutolsó alkotását, ha most vásárol a rendes 120 Leies árban egy doboz összehasonlíthatatlan

COTY pudert

Ne felejtse el, hogy a COTY pudert a COTY krémmel együtt használják.

REDAI krém nagy tubus Lei 72
Éjszakai- és lemosó-krém nagy tubus Lei 72

EREDETI COTY-PARIS KÉSZÍTMÉNYEK

Köszönetnyilvánítás. Annus leányunknak Erec Jiszraélben történt házasságkötése alkalmával annyi jóbarátunk és ismerősünk váltotta meg üdvözlését a KKL útján, hogy képtelenek vagyunk mindenkinek külön-külön köszönetet mondani. Ugy véljük, hogy az ő intenciójuknak is megfelel, ha mi ezt a meghatározó és kedves figyelmességet hasonló módon viszonzozzuk, azzal az őszinte kívánsággal, vajha ők is részesei lennének annak a szülői örömeink, amely bennünket eltöltött, amikor a Sáron egyik legromantikusabb helyen chuppá alá vezettük gyermekünket. Timisoara, 1938 június havában. Vermes Ernő és felesége.

fejfájás ellen Beretrás parztilla!

Olimpiai fátyás-staféta Japánig. A Japánban 1940-ben megtartandó olimpiai játékok szervezőbizottsága elhatározta, hogy éppúgy, mint a németországi játékok idején, a következő olimpiára is elhozza Görögországból az olimpiai tüzet olyképpen, hogy nemzetközi stafétát szervez Olimpia—Tokió között. A távfutók útjának iránya kérdésében még tárgyalnak, de nem látszik valószínűnek, hogy a bizottság a rövidebb, Szovjet-Oroszországon át vezető vonalat fogja használni. Ez esetben a staféta legalább tizenhét-ezer kilométert kell, hogy megfusson.

Anvák!

Ha szépet akarnak látni, nézzék meg FRIEDMANN fotóművész kirakataiban a művészi gyermekképeket. Str. Regia Maria 46.

Wald Renée növendékeinek vizsgahangversenye. Csütörtök este tartotta Wald Renée zongoraművésznő szép nívójú növendékhangversenyét. Az ismert, kivételes tehetségű fiatal művésznő ezuttal is tanubizonyosságot tett kiváló pedagógiai képességéről. Növendékei a legnagyobb biztonsággal, precizitással és sok melegséggel adták elő darabjaikat. Előadásukon kiérdemelték Wald Renée egyéni fel-fogása és eredeti játéktípusa. Glasner Judit mély átérzéssel és különös finomsággal adta elő Mozart D-moll fantáziáját, mellyel nagy sikert aratott. Hirsch Melitta határozott játéktárával, Finkelstein Alice és Finkelstein Médi élénk temperamentumukkal tüntek ki. Fischer Cucu meglepően finom billentésével és elmélyült játéktárával ért el hatást, Hirsch Aliz korát meghaladó érettséggel adott elő Beethovent és Bachot. Radu Lia színesen, a kis bájos, tehetséges Ullmann Hédi bátran és kifogástalanul játszott. Kedves jelenség volt Aleman Jeanna. Hirsch Pötyi precizen és ritmusosan adta elő darabját.

Tihuța magasfekvésű klimatikus üdülőhely. Pension Nierenfeld; több szobával rendelkezik. Orth. kóser izletes konyha, mérsékelt árak. Cim: Nierenfeld, Prundul Bărgului.

Sirközetítés. Özv. Vámos Fülöpné sirközetítés ma, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az új neolog temetőben.

Doktorrá avatás. Geigely András (Oradea) avatása július 2-án a clujai tudomány egyetemén az orvostudományok doktorává avatták.

EGYESÜLETTI ÉLET

Wizo delután. A clujai Wizo kulturdelutánja a nyári hónapok alatt szünetelnek. Ezek helyett brids- és rómi delutánokat rendez a Concordia klubban. Kedden, f. hó 5-én rendezi meg iyen formában játékdélutánját, amelyre a zsidó asszony-társadalmat ezuton hívja meg a vezetőség.

Sziljüm-ünnepély Purgul Bărgulion. Prundul Bărgulionról jelentik: Israel Marmarosch, az itteni Aguda vezető-egyéniiségének kezdeményezésére hétfőn, szivan hó 28-án az Aguda imaházban sziljüm-ünnepélyt rendeztek a tagok és vendégek nagy részvétele mellett. A befejező szertartást Ernster Abraham végezte, mint aki az Aguda által kijelölt talmud-penzumot teljesen átvette. Ezután lakoma következett, amelyen Israel Marmarosch méltatta a „daf jomi”-intézmény fontosságát.

UJ KELET Legújabb hírek

Francó tábornok messzemenő garanciákat nyújtott az angol kormánynak a hajóbombázások megszüntetésére

Nagy jelentőséget tulajdonítanak Párizsban és Londonban a francia-török egyezménynek. A jövő héten döntő stádiumba jut a csehszlovák politikai helyzet

London, július 2. Az utóbbi napok zajtalan eseményei mögött szinte észrevétlenül jelentősen megváltozott a politikai légkör Európában. A spanyol és csehszlovák ügyből kirobbant viharok elcsendesedésével nemcsak enyhült az általános feszültség, hanem a demokrátiák hatalmának komoly politikai-diplomáciai sikereket mutatnak fel, miáltal Róma egyre jobban hajlik London felé, Berlint pedig belső zavarok is engedékenységre készítik a nyugati hatalmakkal szemben. A burgosi angol megbízott Londonba érkezése és Chamberlain miniszterelnöknek tett jelentése a londoni sajtó megítélése szerint a hajóbombázások okozta konfliktus teljes elsimulását jelenti, amennyiben Franco tábornok messzemenő garanciákat nyújtott az angol kormánynak. A francia-török egyezmény megkötését Londonban és Párizsban egyaránt jelentős politikai sikerként könyvelik el, ami a demokratikus hatalmak pozíciójának megerősítését és a diktatórikus hatalmak intrikáinak háttérbe szorítását jelenti a Közel-Keleten. A csehszlovák kérdésben is közeledik a kibontakozás és a jövőhéten fogja átnyújtani Hodzsa miniszterelnök a kisebbségi statutum végleges tervezetét a szudetanémet párt képviselőinek. A legújabb külpolitikai eseményekről alábbi tudósításunk számol be:

A burgosi angol megbízott Chamberlain előtt

London, július 2. Sir Robert Hodgson, az angol kormány burgosi megbízottja, aki tegnap érkezett Londonba, ma kihallgatáson jelent meg Chamberlain miniszterelnöknek és Halifax külügyminiszter jelenléte mellett számolt be a spanyolországi helyzetről. A Daily Express tudni véli, hogy a burgosi kormány igen előékeny magatartást tanúsít az angol kívánásokkal szemben és megállapítja, hogy az angol hajók bombázása miatt támadt feszültség lényegesen enyhült. A Daily Mail feltűnő határozottsággal állítja, hogy Franco tábornok repülői a jövőben nem fogják semmilyen támadásban részesíteni az angol kereskedelmi hajókat. Bár a közvélemény semmit sem tud azokról a garanciákról, amiket Franco adott az angol kormánynak, egyes lapok máris oda nyilatkoznak, hogy a parlament ellenzékét megfosztotta egyik nagy támadási lehetőségétől az angol önérték sértő spanyol hajóbombázások ügyének elsimulása.

A francia-török egyezmény visszahangja

Párizs, július 2. Francia politikai körökben általános meglepetést váltott ki az a meg egyezés, amely Franciaország és Törökország között jött létre, az alexandrettei szandzsák ügyében. Bonnet külügyminiszter a meg egyezésről a következő nyilatkozatot tette: — Örömmel közölhetem, hogy baráti szerződés jött létre a török és a francia kormány között, mely szerződésnek legfőbb célja a szandzsák és általában a keleti helyzet végleges rendezése. Ez a szerződés egyúttal a béke megszilárdítására is irányul, ami egyformán fontos érdeke minden államnak. A francia külügyminiszter kijelentette még, hogy szeptemberben kerül sor a szerződés ünnepélyes aláírására és ebből a célból személyesen fog Ankarába utazni. A párizsi lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak az egyezménynek és örömmel állapítják meg, hogy a demokráta Franciaországnak sikerül meghusztania a totális államok zavarteltő diplomáciai mesterkedéseit a Keleten. Bonnet külügyminiszter egyébként részletesen informálta a török-francia egyezményről Anglia párizsi követét.

Fontos minisztertanács Prágában
Prága, július 2. Benes elnökletével nagyfontosságú minisztertanács volt tegnap, amely a kisebbségi szabályzat kérdésével

foglalkozott. Ugyaneznap Hodzsa miniszterelnök eljuttatta dr. Kundt és dr. Rosche szudetanémet képviselőnek az általa készített nemzetiségi statutum fontosabb részleteit és szemelvényekben a nyelvrendelet egyes pontjait. Ugyaneznap bejelentette, hogy a jövőhéten rendelkezésükre bocsátja a tervezet teljes szövegét. Hodzsa miniszterelnök ma kihallgatáson fogadta a szlovák autonomisták, a kommunisták, a fasiszta és a rutén pártok vezetőit. A miniszterelnök külön audiencián fogadta

az amerikai rutén delegáció vezetőjét, dr. Grunskit, aki azzal a céllal jött Európába, hogy megteremtse a ruszin pártok összefogását.

Tegnap zajlottak le a dürrholzi szudetanémet ünnepségek, amelyeken huszonöt ezer ember vett részt. Az ünnepségek keretében Konrad Henlein több beszédet tartott és hangsúlyozta, hogy a csehszlovákiai németek zárt egységben és tántoríthatatlanul tovább küzdenek a végső győzelemig.

London, július 2. Mint ismeretes, az osztrák

A cseh kormány visszautasította Henlein négy pontját

Henlein népszavazást követel

London, július 2. A Daily Telegraph prágai jelentés alapján arról ír, hogy a prágai kormány visszautasította Henleinnek az alábbi négy pontból álló követelését:

1. A szudetanémet területek rendőrségét helyezzék Henlein vezetésé alá.
2. A szudetanémet párt gyűlései nyeljenek

törvényhozói jogot.

3. Az összes minisztériumokat nemzetiségi osztályokra osszák fel.

4. A német lakosságnak adjanak kárpótlást az 1918 óta elszenvedett sérelmekért.

Henlein egyébként a jövőhéten Londonba utazik, hogy beszámoljon illetékes politikai

rak államadósságok ügyében meg egyezés jött létre Anglia és Németország között. A kérdést rövidesen végleges formában fogják rendezni és ugyanakkor szorosabb kereskedelmi kapcsolatot teremtenek Berlin és London között.

Az angol konzervatív sajtó meglepéssel regisztrálja az angol-német meg egyezést, az ellenzéki lapok viszont elégedetlenek és úgy vélik, hogy ez a meg egyezés figyelmen kívül hagyja a nemzetközi szolidaritást. A Daily Telegraph úgy véli, hogy Németország most már részt akar venni a világkereskedelelem fellendítésének munkájában. A Financial News megállapítja, hogy a német birodalom hitelezői elválták volna, hogy Németország becületbeli kérdésnek tekintse minden kötelezettségét. A News Chronicle szerint az egyezmény újabb bizonyítéka pénzügyi téren a kollektív rendszer feladásának.

A Havas jelentése szerint Washingtonban tántorítódóan fogadják az osztrák adósságokra vonatkozó angol-német meg egyezést. Az amerikai lapok megállapítják, hogy Németország nem választotta azokra a jegyzékekre, amiket ebben a kérdésben az amerikai kormány intézett hozzá. Az angolokkal kötött meg egyezés viszont arra enged következtetni, hogy a németek hasonló feltételeket fognak ajánlani Amerikának is az osztrák adósságok ügyében.

Tizenkét bécsi nácivezért a dachau koncentrációs táborba szállítottak

BECS, július 2. A Havas jelenti, hogy Bűrekel tartományi kormányzó elrendelte 12 nemzeti szocialista vezetőférfi letartóztatását, akik az Anschluss után kormánybiztosi minőségben állottak különböző gazdasági intézmények élén. A letartóztatottakat a dachau koncentrációs táborba szállították. A Havas hozzáfűzi, hogy a szóbanforgó intézmények, amelyeknek éléről mozdították el a letartóztatott náci-vezetőket, az Anschluss előtt zsidók irányítása alatt állottak.

BERLIN, július 2. Magdeburgban nagy ünnepségek voltak ma Madarász Henrik halálának 1002-ik évfordulója alkalmából, aki a szlovák és a magyarok felett aratott győzelemével a Harmadik Birodalom uttörőjének számít a nemzeti szocialisták szemében.

Az uralkodó meglátogatta Brasov várost és a gyárakat

Malaxa mérnöknek sajátkezűleg nyújtott át kitüntetését az uralkodó

Brasov, július 2. Öfelsége Károly király ma Brasovba érkezett külön vonaton. Kíséretében volt Mihai vajda, Argeseanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter, Mihail tábornok, Petrovanu tábornok, Urdereanu udvari miniszter. A pályaudvaron Partenie tábornok, az ötödik hadtest parancsnoka, Dumitru Talci-neau ezredes, vármegyei prefektus és Manu ezredes, polgármester fogadták. Az uralkodó gépkocsin kiutazott a Malaxa üzemekhez. A volánál Mihai vajda ült, míg az uralkodó mellett Argeseanu hadügyminiszter. Az egész utvonalon lelkes ünneplésben részesítette az uralkodót a város lakossága. Az uralkodó megtekintette a Malaxa gyár összes üzemét, különösen a kohókat, amelyeknél mérnökök és katonatisztek adtak szakszerű felvilágosításokat az uralkodónak. Ezután a többi üzemeket nézte meg Malaxa mérnök és Serban ezredes kíséretében. Az uralkodó sajátkezűleg kitüntetését nyújtott át

Malaxa mérnöknek. Károly király ezután visszatért Brasovba, ahol meglátogatta az Astra művelődési házat, ahol Vidrighin, Ghenea és a többi mérnökök nyújtottak felvilágosítást. Az uralkodó a Voina művelődési háza is meglátogatta, majd hét óra 30 perckor visszautazott Bucurestibe.

Hetvenöt százalék ment át az írásbeli érettségén

Bucuresti, július 2. A 61 érettségi vizsgáztató bizottság előtt 6250 jelölt jelentkezett. A minisztériumba beérkezett jelentések szerint mintegy 75 százalék tette le az írásbeli vizsgát.

Augusztus 20-ra, Belgrádba hívták össze a kisantant értekezletét

Bucuresti, július 2. A Capitala szerint Sztrojadinovics, a kisantant soros tanácselnöke augusztus 20-ra értekezletet hívott össze Belgrádba. Napirenden a nemzetközi helyzet különböző problémái fognak szerepelni.

Zsidók még vendégként sem látogathatják a német egyetemeket

Berlin, július 2. Legújabb rendelet szerint zsidószármazásúak még vendégként sem látogathatják a jövőben a német egyetemeket. Külföldi zsidók és felárják rendkívüli halgatókként megjelenhetnek az egyetemek előadásain. Ugyancsak intézkedik az új rendelet arról, hogy zsidó tanulók és egyetemi hallgatók a jövőben semmiféle jutalomban nem részesedhetnek.

Cáfolják Litvinow felügyelet alá való helyezésének híreit

Moszkva, július 2. (Rador). A Havas jelentése szerint illetékes körök cáfolják azt a külföldön elterjedt hírt, hogy Litvinowot felügyelet alá helyezték.

LEGUJABB SPORT

Unirea Tricolor—UDR 5:3 (2:1)

Bucuresti, július 2. Szombaton délután játszották le az Unirea Tricolor—UDR minősítő labdarugómérkőzést, amelyet a bucaresti csapat nyert meg 5:3 (2:1) arányban. Mint-hogy az első mérkőzést az UDR nyerte 3:1 arányban, harmadik mérkőzést játszanak semleges pályán Craioavában, amelynek el kell döntenie, hogy a két csapat közül melyik jut be a Nemzeti Bajnokság A) csoportjába.

— Ötvenkét dalárda vesz részt a cluj dalosversenyén. Az országos magyar dalosversenyt ebben az évben Clujon tartják meg, amelyre péntek estig ötezer résztvevő érkezett a városba. A dalosok péntek este nyolc órakor zárt sorokban vonultak fel a református kollégium udvarára, ahol Filipescu Richard polgármester a város nevében üdvözölte őket. A hivatalos fogadtatás után a résztvevők rendkívüli közgyűlésre ültek össze, amelyen Inczédi-Jockmann ödön, az Országos Dalosövetség elnöke elnököt. Majd Tárca Berntalan főtitkár bejelentette, hogy a dalosversenyen 52 dalárda vesz részt. 14 Clujról és 38 vidékről.

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMÁSA

—BUN DE IMPRIMAT

Szeplő, szemölcs, szőrszálak gyors biztos eltávolítása

BOTÉ kozmetikában

Cluj, Calea Régale Ferdinand 34.

Telefon 20-11.

TANITVANYKIKÉPZÉS.